

БЮЛЕТЕНЬ

Т.П. ОУН(В.Б.)

1968/1/14

Січень-Лютий, 1968

Рік XI

В 50 РОКОВИНИ ПРОГОЛОШЕННЯ ДЕРЖАВНОСТІ

В місяці січні 1968 року українська суспільність відзначає з окремою увагою одну важливу історичну дату, від якої розпочинається фактична боротьба нації за державність у теперішньому 20-тому столітті. Тою датою стало 50-років тому 22-ге січня, коли то Українська Центральна Рада проголосила Четвертим Універсалом, що "Од нині Українська Народна Республіка стає самостійною, ні від кого незалежною, суверенною Державою Українського Народу!"

Кілька днів пізніше, бо вже 29-го січня, українська студентська молодь захищала цей акт суверенності в бою під Крутами, заставляючи своїми грудьми шлях московсько-большевицьким наїзникам, які прямували на Київ з метою поновного поневолення України, тим разом большевицькою Москвою. Ще рік пізніше в тому самому дні й на тій самій Софійській Площі проголошено акт злуки Української Народної Республіки із Західньо-Українською Народною Республікою і всіх українських земель в одну Самостійну Соборну Українську Державу.

Ці важливі, державотворчі, історичні рішення, проголошені тодішнім політичним проводом України, наступили після довгого періоду важкого поневолення і розчленування України між двома тодішніми імперіалістичними силами на Сході Європи - Австро-Угорщиною і царською Росією. Своїми словами та їх політичним змістом вони сповіщали про відродження в Україні державницьких традицій усіх попередніх етапів самостійного життя української нації. Вони теж припечатували добу імперій, а звіщали добу перемог національної ідеї. Зокрема, ці акти закрили той період української політичної думки і життя, в якому у певних кругах народу перевагу мали традиційні на той час ідеї федералізму, і впровадили нові ідеї, ідеї державности, спертої на національному ґрунті.

Тому ці дати, а зокрема дата 22-го січня 1918 року, така важлива для всіх тих людей і поколінь, які продовжували і які приходили на зміну тих Першим Борцям, Самостійникам-Державникам, які в тих буревійних і багатонаційних, майже неповторних роках відривалися від існуючого світу неволі та підвладності і ступали на шлях боротьби, самостійності та суверенності.

Як знаємо, період Визвольних Змагань не увінчався закріпленням української держави. Багато слів написано на тему тієї невдачі, багато сліз потекло з очей народу за жертви й наруги новітніх окупантів. Багато верств і прошарків порушено в полемічній боротьбі, що розвивається по сьогоднішні дні. Ця тема була пекучою у двадцятих роках, є вона пекучою сьогодні, і буде доти, доки з душі нашої не зникнуть намагання оправдувати свої слабості переважаючими силами ворогів.

Але з цих далеких часів залишилося навіки в душі народу багато позитивних, мобілізуючих, державотворчих сил. На пожовклих сторінках брошури про УВО, видану Пропагандивним Відділом УВО в 1929 році, написано таке: "Український Боевик іде!...З підполля темного йде у світ широкий український боевик резолюціонер зі сурмою в руках і мечем при боці. Зпід землі виходить він на світло денне і ставить свої кроки, повільні може, але певні". А цим сливе першим його кроком були Визвольні Змагання, були Крути й Базар, поразки й перемоги, а понад усім клич - Українська Самостійна Соборна Держава. Держава впала у боротьбі, але клич - УССД - залишився живим на дальші десятиліття, для чергових поколінь. Були і люди, що несли той клич, хоча в різних обставинах, у різних формах і формаціях організували боротьбу за досягнення проголошеного тим кличем ідеалу. УВО, СВУ, СУМ, ОУН, УПА - це ініціали, що символізують боротьбу за УССД від 20-тих

років по сьогоднішні дні, цю боротьбу, яка випроваджує Україну в світ тої ідеї, про яку знали менше в 1918 році.

Відзначення 50-річчя Проголошення Державности - це не академія, не концерт і не побутовий ритуал. Це - пригадка і наказ. Це пригадка про те, що боротьба українського народу за державність у 20-му столітті ведеться уже повних п'ять декад, і що постава народу до тієї боротьби ніколи не слабнула, попри всіх жорстокостей окупаційних режимів. Це різночасно й наказ, що ця боротьба мусить провадитися завзято, невгнано, в усяких умовах, аж до повної перемоги.

Схиляючи свої голови перед усіма Героями Української Національно-Визвольної Революції, а зокрема перед тими, що перші віддали своє молоде життя в обороні проголошених Четвертим Універсалом прав України, ми різночасно вітаємо і тих найновіших Героїв, які ступили на шлях боротьби недавно. Ті, що згинули в 1918 і пізніших роках, ті, що борються сьогодні у підпіллі або страждають в тюрмах і концтаборах, і ті, що будуть боротися - це запорука нашої перемоги, це здійснення ідеалу - Українська Самостійна Соборна Держава!

-----;

ОУН ВИБРАЛА ПРАВИЛЬНИЙ ШЛЯХ

Переглядаючи історію українського народу від початку його існування ми заперімічуємо багато дат, подій та осіб, які золотими буквами вписалися у процеси ставання, розвитку та оборони української предічної землі, її народу, його духовности і культури, побуту й державного життя.

Не всі ці дати говорять про перемоги і славу, але й не всі говорять про поразки і терпіння. Життя кожної нації в тягу поколінь і віків виражається всіма тими здобутками і втратами, які ведуть її крізь історію. Нація живе доки в неї жевріє поняття своєї окремішности, віра в її призначення між іншими народами, почуття власности на землю, яку посідає, і бажання унаочнювати ці прикмети своєї особовости осиями державного життя в усіх ділянках суспільної активности, а в часі поневолення - боротьбою за Богом і природою дане їй право на вільність і свободу.

Від початку історії українській нації припала доля посідати землі, які лежали на грані світів, що різнилися як фізичними так і духово-культурними прикметами. В боротьбі між цими світами кристалізувалася ідея, воля і стиль суспільного життя української нації, яка довгими століттями перемагала надмірності впливів одного чи другого, щоби вийти з тієї боротьби собою. Нові віки, що в них живемо сьогодні, застали нашу націю сформовану духово й політично, а це стало вирішальним опертям її в усіх цих переломових катаклізмах, що їх переживало людство хоч би і в цьому, нашому, столітті.

Багато сильних колись імперій і народів зникли з лиця землі. Політична карта світу зазнавала постійно зміни. Традицію первісних нищителів України перебрала большевицька Москва. Важким і повільним був шлях відродження української нації з наслідків Полтавської Битви. Але цей період відродження відновив і породив сили, що дивинули її з неволі до державного життя. Сталось це в часі Визвольних Змагань 1917-21 років, які започаткували 50-річчя Української Національної Революції, а різночасно стали предтечею тих державницьких актів та боротьби, що їх відзначаємо як 25-річчя Постанови Української Повстанської Армії.

В першій половині 20-го століття світ пережив дві світові війни, які вивели на поверхню історії процеси, що заторкували життя кожного народу й залишили глибокий слід на тогочасному житті української нації. Перша світова війна, що велася між великими імперіальними потугами, започаткувала розвал імперій на національні держави, визнавши цим перевагу національної ідеї над іншими концепціями, що практикувалися до того часу.

Однак, московський нарід, борючись в тому часі проти свого царського абсолютизму, став речником "нового" матеріалістичного світогляду й "нові" комуністичної системи суспільного життя. Таким чи-

ном, коли на Заході народи усамостійнювалися, користаючи з відкритих наукою і технікою можливостей в ділянках культури і цивілізації, Україна, а з нею ряд інших народів колишньої царської імперії, переживали найчорніші десятиліття московсько-більшевицької реакції, яка знущалася над ними в ім'я російського великодержавного шовінізму.

Ця нова система вартостей, це нове розуміння свободи, цей новий стиль співжиття між вільними націями в ім'я загальнолюдського добра, гуманності і справедливості, що їх проповідувала народам ідея націоналізму, зазнавали теж ударів на Заході, де прихильники різних великопростірних концепцій силою і підступом боронили свої старі права і користі. В наслідок цього на другому кінці Європи – над Атлантиком і Середземним Морем, вирости в силу націонал-соціалістичні і расистські реакційні круги, що теж виступили до боротьби за оволодіння світом, протиставляючи самостійницьким національним ідеям.

Упадок в місяці лютому 1917 року московського царського режиму та імперії став нагодою для багатьох народів до національного усамостійнення. На шлях того усамостійнення вступила українська нація, домагаючись спершу автономії у сфедерованій російській державі, а згодом, від січня 1918 року, повної державної самостійності і суверенності.

Але ця перша в 20-му столітті пригожа нагода не була повністю використана як з уваги на несприятливий уклад опозиційних міжнародних сил на Сході Європи, так теж і з уваги на нескристалізованість української національно-державницької ідеології в нутрі нашої тодішньої провідної верстви. В цих часах українська національно-державницька ідеологія мусіла зводити не менш завзятий бій в нутрі народу, як народ з його зовнішніми ворогами. І коли під тиском переваги національно-самостійницьких настроїв народних мас та під загрозою неминучої агресії московських комуністичних сил тодішні українські урядові круги зважилися до організування армії та проголошення державності, то нові господарі московської імперії – комуністи під проводом Леніна, були вже настільки сильні, що могли вести війну проти України.

Ця війна на різних фронтах тривала до 1921 року, а у формі партизанської боротьби до 1923 року. Помимо програної на фронтах, ця війна залишила стільки героїських подвигів, жертв крові й посмаку національної волі, що кінця їй не було навіть тоді, коли регулярна армія і державні політичні та адміністративні органи перестали функціонувати, а владу забрали вороги.

У важкій повозній дійсності трудно було думати про боротьбу. Тодішні українські офіційні державницькі круги, що осіли в Польщі, або ще далі на Заході, займалися рятуванням останків державності у формі автономічних прав національним меншинам у Польщі, Чехословаччині і в Румунії. Але інші, зокрема група військовиків під проводом полк. Євгена Коновальця, зважилися до організування підпільних формацій, що мали продовжувати боротьбу за незалежність України. Їх доповнили студенти, захоплені національною ідеєю і традиціями зброї. Всеукраїнський Повстанчий Центр, що діяв до 1923 року, Братство Українців Державників, Спілка Визволення України і Спілка Української Молоді, що діяли до 1929-30 років, УВО, що діяла до 1930 року і ОУН, що започаткувала свою дію в 1929 році, стали, після періоду Визвольних Змагань, тими українськими підпільними революційними формаціями, що провадили збройну й політичну боротьбу, а рівночасно клали глибокі ідеологічні основи під дії і акти, які мали місце в Україні під німецькою і московсько-більшевицькою займанщинами у воєнному та повозному періодах.

Друга світова війна, що вибухла у вересні 1939 року, застала українську націю у стані важкого поневолення, здешитковану та сграблену господарчо, культурно і з провідної верстви, однак з твердим духом та волею до боротьби. Політичний провід народу перейшов до ОУН, яка, будучи приготованою і загартованою до боротьби у важких обставинах, була однією спроможною подати народові ясну ідею, мету і план боротьби. Ці плани зачали здійснюватися від тої хвилини, коли ОУН, маючи до вибору кілька можливостей, рішила піти шляхом боротьби проти кожного наїзника. Існувало тоді три шляхи, три можливі виступи до вибору: шлях спільного виступу з гітлерівсько-німецьким

наїзником проти большевизму, шлях спільного виступу України з большевицькою Москвою проти Німеччини, і шлях третій, самостійний – шлях боротьби проти обидвох і кожного наїзника за УССД. Перший і другий шлях мали своїх численних adeptів, що рекрутувалися з кіл традиційного українського політичного опортунізму. Але Провід ОУН, а за ним і український народ, вибрали шлях боротьби за державність, спертий на духові і фізичні можливості нації.

Розвиток подій, що наступив після цього вибору, добре відомий кожному. В дні 30-го червня 1941 року ОУН проголосила у Львові Акт Відновлення Української Державності. В Україну пішли Посхідні Групи ОУН. Гітлерівська Німеччина, розкриваючи своє імперіялістичне обличчя, виступила проти самостійності України, проти Тимчасового Державного Правління, проти ОУН і проти державницьких стремлень нації. Перед нашим народом розкрилася нова дійсність і новий фронт. Впали перші жертви, посипалися перші репресії. Це хотіли використати большевики, але одержали належну відповідь, що заактивізувало другий фронт. Український народ виступив на арену світової політики як самостійницький чинник, а ця його постава знайшла відгук і симпатії між іншими народами, що заініціювало творення єдиного антинімецького й антибольшевицького фронту уярмлених народів Східної Європи, Кавказу й Азії.

В ступневому розвитку подій прийшло в осіні 1942 року до організування більших військових формацій для боротьби з німецькими наїзниками й большевицькими партизанами, у висліді чого прийшло до заснування Української Повстанської Армії, яка на переломі війни налічувала чверть мільйона озброєних людей і була носієм державницьких стремлень нації, боевим творцем та оборонцем її суверенності. Ця армія мала одно командування, розгалужену мережу, старшинські і підстаршинські школи, постачання зброї, харчів і медикаментів. Вона боролася за ясний ідеал державної самостійності і суверенності і doprowadила в 1944 році до створення найвищого всеукраїнського політичного репрезентанта і керівника боротьби – Українську Головну Визвольну Раду. В боротьбі на двох фронтах УПА мала великі успіхи, контролювала великі простори України, здобула важливі трофеї. Вона стала розсадником національної ідеї і боротьби на інші сусідні народи.

Творцем і основоположником УПА була ОУН, але власністю УПА стала нація як цілість, яка посилювала до неї своїх вибраних синів, була місцем її остой і схоронення, коли по війні Москва кинула в Україну всі свої мілітарні й політичні сили, і коли то УПА переорганізувалася з відкритої повстанської на підпільну законспіровану боротьбу. Маса народу, що стали депортовані Москвою в простори Сибіру, дали і там піддержку українським революціонерам з ОУН і УПА в організуванні повстань і страйків, що охоплювали майже всі концтабори, прискіпили крах сталінської доби й започаткували процеси ступневих уступків режиму під напором зростаючого спротиву народних мас України та інших народів.

За минулих 20 років на теми УПА появилось багато авторитетних – українських і чужинецьких – матеріалів, розвідок і документів. Методи організації УПА і її тактика боротьби є важливим предметом студій військовоознавства модерних армій і повстанчих рухів в різних місцях світу. Але для нас важливим сьогодні те, що доброго, позитивного, кінцевого й необхідного внесла УПА в нашу загально-національну скарбницю. Такої призадуми потрібно зокрема тому, що ворожа пропаганда діє постійно проти нашого національного "я". І в нашому еміграційному суспільстві діють ще тенденції і групи, які знецінюють цей період боротьби, а тим спричиняються до створення непотрібних перешкод в напрямі організування національних сил для дальшої боротьби за державність.

Уважний, об'єктивний перегляд того, як до цього часу розвивалися світові події і які можливості посідала українська нація на маніфестування своєї постади до спричинників тих подій, насувають ступнево стільки позитивних аспектів дотеперішньої боротьби, що їх важко схопити коротким еляборатом. Але найважливіші й найсуттєвіші треба наголосити, що в цьому ж суть відзначення 25-річчя Постанови УПА.

Період боротьби УПА в цілому 50-річчю Української Національно-Визвольної Революції є свідомством і виразником великого прогресу на

відтинку кристалізації національно-державницької думки, основного свідомства зрілості нації до державного життя. Цей прогрес у кристалізації національно-державницької думки видно головню в тому, що коли на початках 50-річчя революції ідея самостійності і суверенності України була для багатьох категорією відносності, то в сорокових і наступних десятиліттях ця ідея стала основою і неастиупимою ціллю боротьби.

Вслід за цим кожному об'єктивному спостерігачеві періоду боротьби УПА паде в очі та зорганізованість і здисциплінованість, з якими український народ ішов у боротьбу з гітлерівською Німеччиною чи большевицькою Москвою. Отаманщина в УПА не відома, за виїмком одної чи двох спроб пригодницьких елементів. У визвольній боротьбі поневолено го народу - це дуже сильний, позитивний атут в руках проводу.

Ідейні і програмово-політичні заложення, мета, методи й плани боротьби УПА належать до найбільш ясних, вичерпних і всесторонніх здобутків, якими може похвалитися нація на порозі 50-річчя своєї визвольної революційної дії. З вони в Деклярації і в Устрою УГВР, є вони в політичній програмі АБН, є вони і в Постановах Великих Зборів та Конференцій ОУН. Сама набудова Українського Визвольного-Революційного Руху у формі УГВР як тимчасовий речник Воючої України у протиставленню до московської експозитури у формі УРСР, є дійсною еманациєю державницької думки і практики нації, чим не вільно нехтувати в будь яких обставах, ситуації чи групових потребах, або цілях.

Велику частину старшинського і підстаршинського корпусу та воєцтва УПА становили люди, що перейшли перед тим майже двадцятирічний період важкої большевицької індоктринації. Але своєю дією в УПА, своїм патріотизмом, національною свідомістю і державницьким виробленням вони засвідчили, що на світі немає такої сили, яка могла б випорожнити українську людину з її національного світогляду і від бажань боротьби за державність. Це свідчення повторяється майже кожного часу всеневими сторонниками державности України, які пробиваються крізь призму московського насильницького большевизму в українську суспільність і у вільний світ. А, власне, ці люди спричинювалися і спричинюються дуже багато до завершення на нашому етапі процесів національного політичного думання.

Вибравши шлях власної самостійницької безкомпромісової політики і боротьби, замість іти в хвості одного з окупантів України, УПА охоронила націю перед очню з найбільших компромітацій, яка могла припечатати нашу долю поневоленого раба на одно, або і більше століть. Нам відомі злочини гітлерівської Німеччини, осуд світу їх спричинникам і намагання Москви полувити, зідентифікувати з гітлеризмом Український Визвольний-Революційний Рух, ОУН, УПА. А що було б з Україною, українським народом і українською визвольною справою сьогодні, коли вдійсності український народ пішов би слідом його нечисленних псевдополітиків? Злочини большевицької Москви пробиваються ступнево в світ. А прийде час, коли світ стане перед ними, як стояв недавно перед Ашвіцом. Чи міг би наш народ видержати черговий осуд про пасивне сприймання злочинів проти людства московсько-большевицької системи насилля і терору?

Але найважливішим здобутком УПА є те, що вона дала нації в духовій і в організаційній площинах. А дала вона випрацювану в огнях боротьби ідею, організацію, методику, чини, славу, кров і міт, переконуючи, що боротьба є можливою в СССР. Саме ця викристалізована в боротьбі ідея, утверджені методи, сила чинів і слави - є в цьому періоді найсильнішим закликом народів в його дальшій боротьбі за особисті і національно-державні ідеали.

Попри всі несприятливі обставах міжнародньої ситуації боротьба УПА вивела Україну в світ, даючи українській нації потрібні завдатки й передумови для продовжування змагань та увінчання їх перемогою над большевицькою Москвою у формі УССД.

Роблячи сьогодні це відзначення в 25-ті роковини постанови УПА, підсумовуючи дотеперішній період боротьби, роблячи ствердження і висновки, ми не можемо поминути мовчанкою прізвища хоч би найгловніших творців, організаторів і командирів УПА. Наші думки й почування линууть найперше до могили ген. хор. Романа Шухевича-Тараса Чупринки,

Головного Командира УПА, до могил ген. Гончаренка, Клим-Савура, Шугая -Позицанюка, ген. Перебийноса і всіх відомих і невідомих Командирів, Старшин, Підстаршин і Бійців УПА, які створили цю велику Армію Волі, керували нею в боротьбі й залишилися на Полі Слави. Наші думки й почування линуць до могил усіх Членів Проводу ОУН, Проводів Низовних Кілітин і Членства, які разом з УПА боролись за УССД і теж залишилися на Полі Слави. Схиляючи свої голови перед їх Могилами, ми шлемо палкий бойовий привіт, розраду й потіху членам їх Ротин, що осталися між живими і страждають в неволі. Всім живим і новим учасникам та сторонникам підпільної боротьби в Україні шлемо наш привіт і заперення кожної часної піддержки!

/Дещо скорочений текст реферату, виголошеного на Академії в 25-ти Річчя УПА в жовтні 1967 року в Лондоні/.

-----:-----

Порядком обговорення

ДО ПИТАНЬ ВЕУТРИШНЬОЇ ПОЛІТИКИ ОУН

а/ Загальні означення

Політика ОУН на внутрішньо-українському відтинку має одно важливе завдання: прищепити всім верствам українського народу ідею національної державности, зорганізувати сили народу до боротьби за державу в часі поневолення, побудову держави, розвитку її сил та для оборони її суверенности в періодах державного життя.

Боротьба української нації за державність має довгу історію. Зокрема на протязі пробігаючого століття ідея української державности, видвигана й поширювана націоналістичними політичними й культурними кругами, здобувала ґрунт в народі, витискаючи й переборюючи інші ідеї, що їх окупанти насаджували в душу української людини.

Розвиток української націоналістично-державницької ідеї прибрав найширші розміри після Визвольних Змагань 1917-21 років, бо поразка Визвольних Змагань заакцентувала процеси державницького освідомлення мас, переконуючи, що лише національна ідея та оновлена тою ідеєю воля, виявлювана в боротьбі і в розбудові духових та матеріальних цінностей і засобів, є тою силою, що дає народові право на підметність у внутрішньо-державному і в міжнародно-політичному життю; що ніякі ідеї комунізму, соціалізму, демолібералізму, космополітизму чи федералізму, які не визнають національного принципу суспільного життя, не дають нації належної підметности, а протизно - роблять її погноєм, рабом переважаючих сил ворога.

Найкращою ілюстрацією тієї істини є положення України в рамках СССР. В 1917-18 роках міжнародні та деякі українські круги давилися на московський комунізм як на "прогресивний інтернаціональний рух", що "ніс поневоленням соціальну й національну свободу". Здобувши владу та опанувавши терени царської Росії, цей рух перемінився з "прогресивного інтернаціонального" руху на рух російського національного імперіалізму, а Україна стала погноєм його звичайним рабом-наймитом.

Проминаюче півстоліття показує, що навіть найбільш інтернаціональні соціально-політичні концепції підпорядковуються національним ідеям, бо сьогодні у світі є стільки "інтернаціоналізмів", "комунізмів" і "соціалізмів" скільки існує з ньюм сильних націй-держав. В наших часах національна ідея є основним рушієм побудови політичної карти світу. Вона інспірує найбільш вітсталі народи Африки й Азії. Вона уважається найгіршим ворогом російського комуністичного імперіалізму. Насам перід національна ідея, а шойно на її тлі і в її лоні народжуються, кристалізуються і здійснюються різні устроєві, культурні, соціальні й господарчі концепції, спрямовані на змістовлювання внутрішнього життя нації.

Тридцятирічний період підпільно-революційної дії УВО, ОУН, УПА приніс значні успіхи дієвості укр. націоналістичної революційної ідеї,

але потрібного максимум в мобілізації духа та чину ще не досягнуто. Московсько-більшевицька система є настільки жорстокою, тотальною і насильною, що вимагає від українського народу великих жертв, аби зламати її хребет і пустити під колесо історії. З другої сторони, коекзистенційно-оборонна політика Заходу сприяє животінню різних опортуністичних концепцій і песимізму, які гальмують процес дозрівання національної волі, або, ще гірше - скеровують цю волю на ніби легші, а на ділі погубні шляхи культурно-політичного еволюціонізму.

В обличчі того, Четвертий Великий Збір повинен би прийняти й наголосити такі загальні постулати політики ООН на внутрішньо-українському відтинку:

1/ В усіх періодах визвольної боротьби ініціювати, організувати, наголошувати й підтримувати всі ті почини, прямуючі, настанови та чини, які провадять безумовно до поглиблення та закріплення сильних відчужень і понять історичного післаництва нації, та унешкідливлювати й поборювати всі ті ніби науково-історичні, культурні, і соціально-політичні тенденції, які від цього втікають, або цьому історичному післаництву нації протиставляються.

2/ Видвигати, плекати й наголошувати в теорії і в практиці ідею культурно-політичної єдності всіх складників нації /соціальних і територіальних/ в часі боротьби, державного будівництва і в державному житті.

3/ Тепер і в майбутньому головною і єдиною ціллю внутрішньої політики ООН буде плекання національно-державного, а не лише національно-культурного ідеалу. Вслід за цим ООН організує боротьбу за повну незалежність України, а не лише за зміну насадженого режиму, культурних, соціальних чи політичних полеш.

4/ Принципи й засади, за якими ООН організуватиме сили нації до боротьби, державного будівництва і життя, не можуть впливати з кабінетних міркувань чи з аспірацій тої або іншої соціальної групи, але з того, яких сил потребує нація для визволення та оборони кордонів своєї молоді держави. ООН визнаватиме право кожної людини, стану чи верстви на вільне демократичне життя, докладе зусиль, щоб кожна українська людина, установи, інституції і товариства державного чи спількового характеру втішались найширшими привілеями свободи, однак буде протиставитись і поборюватиме кожну тенденцію до атомізації, соціального й політичного анархізму, чи опортуністичного вислужництва чужим системам, або рухам.

5/ Вслід за підкресленням примату зовнішньої політики над питаннями внутрішніх вигод, ООН відстоюватиме другий важливий примат, примат духової орієнтації на український традиціоналізм, на повну психологічно-духову сепарацію української людини від Москви та наближення її до духовності Заходу.

6/ ООН дивиться на Українську Національно-Визвольну Революцію як на процес, що веде націю від поневолення до державності, від рабства до господаря у власній хаті. Українська Національно-Визвольна Революція - це не реванж, не пімста, не насильство, ані не реакція, але процес боротьби, що веде націю від хвороби до стану здорової суспільної одиниці, від несвідомості до національно-духового самоствердження, від невилічності до свободного державного життя, від соціально-економічного визиску до добробуту, від диктатури, терору й насилля до свободи й демократії. У виховно-політичній площині нашою ціллю є така українська людина, яка буде добрим революціонером у боротьбі, конструктивним будівником молодого державного життя, господарем, політиком і воїном у часі державності.

7/ ООН відкидає марксистівсько-комуністичний погляд на народ як на суспільство, де одна кляса визискує та поборює другу, а тому робітництво мало б об'єднуватися на базі інтернаціоналізму для боротьби за свої права. Визнаючи необхідність поділу спільноти на стани чи групи за професією і zatrudненням, ООН відстоюватиме повну рівноправність людини, стану чи групи перед державою, щоб не лише робітник, селянин чи інтелігент був творцем і основою української держави, але щоб кожна українська людина сповняла цю важливу функцію на протязі свого життя. Наша оцінка вартості української людини для держави не буде визначуватися тим, до котрої кляси чи групи належить, а лише тим, якою є її національна свідомість

і яку роль вона готова сповняти в часі боротьби й державного життя. ОУН поборюватиме активно кожне свідоме вислужництво московсько-большевицькому режимові. ОУН поборюватиме кожний прояв національної не-свідомості. Визнаючи право на індивідуальну і суспільну свободу, ОУН не заперечуватиме права існуванню політичних угруповань з іншою від нашої програмою, уважаючи, однак, що першим і найважливішим завданням кожного українського політичного чинника буде боротьба за державність на базі загальної української національної ідеології. Всіляке вислужництво угруповань чужим ідеям та рухам, ворожим українській державності чи обоятним до неї, фліртування, або співпрацю з будь-якими кругами окупаційного режиму в Україні ОУН вважатиме за зраду національного інтересу, з тими угрупованнями контактуватися не буде, а в виняткових обставинах - буде їх поборювати.

8/ ОУН не визнаватиме в Україні ніякої іншої влади, крім суверенної української, пов'язаної традиційно з доточасними етапами державности. Свою революційну дію буде розвивати на всіх землях, а свою політику спиратиме на ідеях всеукраїнського державництва, діючи як загально-український націоналістичний рух, що об'єднує однодумців з різних верств народу, не в'яжучись з ніякою іншою світоглядомо-політичною доктриною, крім тої системи ідеологічних вартостей та політичних завдань і цілей, які впливають з української духовності і викристалізуються в періодах боротьби та в державному житті.

6/ На Українських Землях

Внутрішня політика ОУН на Українських Землях буде розвиватися в етапах боротьби по таких загальних лініях:

1/ поширення і закріплення націоналістичної ідеології та політично-державницької програми ОУН в народніх масах, використовуючи для цього всі середники й засоби пропагандивної дії;

2/ організування і розбудова підпільних гуртків та формацій на всіх Землях України і в тих місцевостях, де проживають українці;

3/ організування моральної і політичної підтримки всім тим особам та осередкам руху спротиву між робітництвом, селянством та інтелігенцією, які з власної ініціативи виступають проти ворожої московської системи;

4/ в періоді революційних зрушень та боротьби і в початкових етапах державности ОУН протиставитиметься і поборювати всі такі намагання українських угруповань чи сторонніх чинників, які впроваджували б у революційні сили України ідейно-політичну децентралізацію, духову демобілізацію, отаманщину та секціоналізм, а натомість піддержуватиме кожний рух, чинник чи групу, які - організуючись на базі державницької ідеї, включатимуться в боротьбу з московським імперіялізмом та викажуть добру волю на співпрацю з ОУН.

в/ На Закордонному Відтинку

Загальні заложення внутрішньої політики ОУН на відтинку української еміграції є ті самі, що визначають напрямки нашої політики в Україні. На закордонному відтинку особливу увагу треба звертати на духово-політичні аспекти організованого життя, наділяючи спеціальною увагою, завданнями й підготованим провідним активом всі ті організації суспільно-громадського, культурного й політичного характеру, які стоять на позиціях нашого руху. Відповідними заходами, а зокрема посиленою, сцентралізованою у планах дією наближувати й закріплювати довкруги них всі духово-здорові й надійні сили, а вислідами їхньої праці скріплювати еміграційну субстанцію для дальших завдань.

В своїй дії на цьому відтинку ОУН мусить виразно розрізняти такі загальні і специфічні форми організованості, як вияв духових, політичних, культурних, господарчих кваліфікацій української людини на еміграції:

1/ власні членські кадри, що діятимуть законспіровано під наказами Проводу ОУН,

- 2/ легальні суспільно-громадські, суспільно-політичні, культурно-наукові, станові й професійні організації, що стоять на наших позиціях і діють під безпосереднім впливом провідного і рядового активу ОУН,
- 3/ різні легальні установи, організації і товариства, створені самостійно або за ініціативою наших симпатиків чи прихильників, де наші впливи схрещуються з впливами інших політичних середовищ,
- 4/ політичні партії, угруповання, їх прибудівки, які являються конкурентами нашого руху і ведуть політику уенрадієвського середовища,
- 5/ організації та групи, що є під впливом ворожої, або чужої, пропаганди.

Ідучи далі шляхом консолідування зусиль української еміграції по лінії боротьби, ОУН не може провадити такої загальної політики на еміграції, яка розтоплювала б гостроту її ідейно-політичних заповідей, стратегії та метод дієвості, але протилежно - втягала довколишній світ в орбіту своєї політики та дії. Консолідування зусиль та засобів досягати ступнево, а цим закріплювати в усіх українців всі дотеперішні здобутки ОУН та творити нові. Громадсько-політичне завершення еміграції в аспекті керівництва і репрезентації досягати на базі доцьогочасних здобутків Визвольних Змагань, себто на базі здобутків ОУН, УПА, Тимчасового Правління з 1941 року і УГВР, а не на базі УНР з її ворожистію до українського націоналізму та його формацій і з її неспроможністю відірватися від усіх несласних "традицій" Визвольних Змагань 20-тих років.

В ніякому випадку ОУН не може ідентифікувати себе повністю з будь-яким легально існуючим українським тілом, а бути силою в собі, яка має широкі рамена і довгі руки, але питома собі серце та розум.

/Скорочено і узагальнюючо в декотрих розділах та абзацах за матеріалом, прийнятим під обговорення Комісією ВЗ/.

-----:-----

ДО РІЗНИХ АКТУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ І ПРОБЛЕМ ЧАСОВОСТІ

1/ На відтинку СКВУ:

Хоча СКВУ відбувся тому два і пів місяця, це питання не сходило з порядку дня на сторінках української преси. Власне, що якраз тепер у пресі розгортається те, чого у великій мірі бракувало перед СКВУ. Період в цьому веде середовище "Українського Слова" в Парижі, намагаючись скапіталізувати цю імпрезу та постале в її наслідку тіло для себе. За ними тягнеться майже ціле середовище УНР, яке хоче зробити СКВУ своїм речником і знаряддям. Принцип домовленості та узгоджень, які існували до СКВУ і яких ми старанно додержувалися, тепер майже не існують у пресі. Наші круги здержуються від подібної акції, бо є ще багато питань, які треба вяснити, щоб таки впевнитися, де саме стоїть СКВУ. До цього належить питання Третього Універсалу УЦРади, яке на сторінках української преси в США і в Канаді прибрало широку форму, стаючи майже орієнтаційною і вихідною точкою тої політики, яку мав би заступати СКВУ. Добру оцінку тій справі дав "Визвольний Шлях" в числі за місяць січень 1968 року.

Всесторонньо розглянула перебіг СКВУ і теперішній розвиток відносин Рада СУБ-у на своєму засіданні в кінці минулого року. Цими днями від Президії Ради СУБ-у іде лист до Президії Секретаріату СКВУ з проханням уточнити становище до таких важливіших питань, як Третій Універсал УЦРади, 30-те Четвня 1941 року, роля і значіння УПА і УГВР, а теж відсутність в Програмових Матеріалах СКВУ належної згадки про АБН і про нашу загальну працю та здобутки на закордонному відтинку. В полеміку з іншими не входимо на цьому етапі, ані не бачимо доцільности казати, що "СКВУ не пішов вашою лінією, бо пішов нашою". СКВУ у світлі дотеперішніх пресових коментувань набирає зовсім окремого характеру, і до тої справи треба підходити з особливою увагою. Шана теренова спроба глянути на СКВУ

з перспективи сьогоднішнього часу буде зроблена пізніше.

А в міжчасі увагу треба сконцентровувати на дальший хід організованого життя, бо підвалиною кожного успіху є перспективна працездатність. На порядку дня стоїть зараз питання відповідних акцій по відношенні до тих злочинів, що їх доконує Москва на українських патрістах цими часами.

2/ Наші акції на зовнішньому відтинку:

Референтура Зовнішньо-Політичних Справ, що діє по через Українську Інформаційну Службу, приготувала цими днями спеціальний апель для визначніших британців, які мали б стати в обороні загально-людських і національних прав українського народу і тих його членів, які стали недавно запроторені в тюрми або в концтабори. До апелю опрацьовано інформативний довідник, який вичисляє прізвища і подає інші дані всіх тих осіб, доля котрих є нам відомою.

Частина цих матеріалів іде до преси, а частину висилатиметься індивідуально до вибраних особистостей з проханням виявлення їх солідарности з нашим закликом у формі підпису. Наколи збирється відповідна кількість підписів, цей апель у формі протесту буде опублікований у пресі.

Частина цих матеріалів буде вислана в терен до мережі клітин з дорученням і вказівками робити це саме на місці, використовуючи місцеві знайомства і впливи.

Маємо надію, що ця велика, кропітлива робота буде проведена як слід у всіх місцях, і завершиться відповідним успіхом.

В додатку, якраз цими днями висилається до клітин наша книжка під наголовком "Правдиве обличчя Росії". З уваги на велику дорожнечу поштових оплат, ми стараємося використовувати інші можливості для доставки цих книжок на місця. Після цього розішлемо брошуру "Обіцянки і дійсність", яку видала британська секція Європейської Ради Свободи.

3/ Відзначення 50-Річчя Свята Державности:

Цими днями українські громади в Британії закінчують відзначення 50-річчя Свята Державности, до якого велася в різних місцях довга організаційна підготовка.

В дні 28-го січня Свято Державности відбулося в Лондоні. До просторої, репрезентативної залі в Роял Алберт Гол зібралося около 2,200 українців і чужинців, які з'їхалися з майже цілого терену. На це свято прибули організовано юні сумівці в числі около 250 осіб. На свято прибули теж представники від клітин ОБВУ, СУБ-у та інших організацій.

Дуже гарно, бадьоро і зворушливо проведено Апель на тлі СУМ-у що держали масову Почесну Стійку при Українському Національному Прапорі. Гарно і змістово прозвучала головна доповідь в українській мові. Слабо, а подекуди і мимохідь кривдяче випала промова британського посла М. Інґліша. Задержано мистецький рівень концертної програми, але допущено важливого недогляду в змістовій частині тієї ж концертної програми. Сталося це в наслідок впровадження до програми шість точок композицій чужих авторів, а в тому чотири німецьких, що створило теж і певний політичний несмак, а теж і в наслідок невдалого підібрання українських композицій з наголосом на коломийковий характер пісень, нехтуючи у певній мірі стрілецькими, повстанськими та іншими з поважною тематикою. Помілилися тут найперше проєктодавці репертуару /виконавці концертної програми/, а теж Ділова Управа, радше ті її члени, які апробували надісланий їм репертуар. Це викликало ряд правильних критичних завваг і коментарів.

Визнаючи правильними всі ті коментарі та критичні завваги, які висловлювалися до програми концерту, ми не можемо погодитися з такими виявами критики, які переходять межі можливого. Помилка трапилася, її треба визнати, чи на неї вказати, і на тому крапка. Багато різних помилок трапляється. Об'єктивно беручи, це свято, попри недоліки, мало теж і позитиви.

З другої ж сторони, організатори того свята повинні теж погодитися, або взяти під увагу висловлювані критичні завваги, не спростовувати їх, наколи вони слухні.

Редакція "Бюлетеня" є тої думки, що в усіх була добра інтенція і бажання провести в найкращому порядку і на високому політичному і мистецькому рівні це свято. Змагаючи до цього, поповнено деякі недотягнення, що послужить подібним завданням у майбутньому.

-----:-----
МАТЕРІАЛИ З УКРАЇНИ

В часі приготування до друку цього числа "Бюлетеня" українська преса на чужині принесла нові матеріали з України, які вияснюють це положення, в якому перебувають українські політичні в'язні в московських концтаборах, а рівночасно кидають дуже багато світла на загальне положення в Україні.

Велика частина цих матеріалів стала опублікована вперше на сторінках противної преси. Дехто робить висновок, немов би це вказувало на кращу роботу цих угруповань на крайовому відтинку.

До сьогодні ми здержувалися від коментувань над тою справою і воліємо почекати ще якийсь час. Але для зрівноваження почувань у наших рядах хочемо вказати на деякі відтинки, що запримітилися уже давніше.

Свого часу на адресу "Шляху Перемоги" прийшов лист, призначений для нашого середовища. В листі говорилося про висилку двох інших, з поміж яких один був заадресований на радіо "Свобода" з проханням передати нам, а другий на радіо в Римі. Перевірка ствердила, що перший лист дійшов на адресу радіа, але до нас його не передали. Зміст цього листа не є відомий. Другий лист став промовчаний зовсім.

Свого часу редакція "Визвольного Шляху" одержала окружною дорогою матеріали І. Дзюби і їх опублікувала. Противники накинулися за це на "Визвольний Шлях".

Матеріали, що появляються, не є приготовлювані спеціально для будь котрого середовища. В більшості, це листи, писані політичними в'язнями до своїх друзів і поширювані переписами в Україні, або листи, писані українськими політичними в'язнями до московсько-большевицьких чиновників, і знову поширювані відписами в Україні. Цим же шляхом в Україні кружляють поезії, написані в самостійницькому, патрістичному дусі, праці на літературні й політичні теми, та інше. Відомо, що більша праця І. Дзюби на тему правного положення України в СРСР продісталася на Захід і є в руках "двійкарів", але до сьогодні не була ще надрукованою, за виїмком витягів. Справа тут не у зв'язках і не в кращій роботі на крайовому відтинку, а в - висловлюючись загально - щастю.

Цікавлячись тими матеріалами, наша увага не потребує сконцентровуватися на тому, чому "зони", а не "ми" їх одержали та опублікували, але на змісті цих матеріалів.

З нашої ще покзаної до певної міри аналізи виходить, що змислово ці матеріали ніяк не вкладаються у відому концепцію мельниківського чи "двійкарського" середовищ. Одно і друге середовища переставились були давніше на таку лінію політики, яка провадила до визнання УРСР за реалітет, а її чиновників за круги, з якими треба знаходити контакти, орієнтуючись на самотні можливості якихось змін у напрямі до кращого - на еволюцію.

А тим часом усі автори опублікованих матеріалів стверджують виразно колоніальну залежність України від Москви, п'яtnють комуністичну систему безправ'я і насильства, і стають по стороні відриву України від Москви та її повного усамостійнення. Таким чином, станоме авторів опублікованих матеріалів являється своєрідним політичним усім тим з названих кругів, які на протязі минулих п'ять чи шість років проповідували й практикували "культурні контакти", коли Чорновіл, Караванський, Лук'яненко та інші були

ув'язнювані, таємно суджені й карані. Вони "браталися" з висланниками при "круглих столах", коли в Україні творилися підпільні гуртки, а КГБ розстрілювало зловлених провідників цих гуртків. Наколи б вони мали контакт до цих гуртків і посідали бодай якісь матеріали, то чогось одного не робили б.

Це, та інші ознаки вказують, що дані матеріали попали їм до рук зненацька. Припускаємо, що частина цих матеріалів була в руках мельниківців ще перед СКВУ. Однак вони старанно промовчали їх в кінцевій підготовці СКВУ, не згадали нічого на СКВУ, а опублікували кілька тижнів пізніше, відібравши тим можливість тому форумові зайняти до цих матеріалів та поданої ними ситуації відповідне становище. Натомість докладали старань, щоб політично СКВУ не вийшов поза рамки їхньої еміграційної політики, що їм у певній мірі вдалося.

В дальшому, як читачі цих матеріалів завважили, вони поробили ще різні інші заходи, аби цим матеріалам надати своєї власности, а тим самим перешкодити їх максимальному використанню на зовні. На всіх матеріалах вони ставлять "копірайт"/резервують авторське право/. Це сильно утруднює, а навіть анулює можливість публікації текстів у чужинецькій пресі, яка не любить користуватися ширше так замаркованими матеріалами. Через те часописи лише цитують місця і коментують відповідно до свого смаку. Кому це на користь? Чи Чорновіл, Лук'яненко, Юрій Шухевич, пишучи листи до большевицьких чиновників і перепацюкуючи в Україну копії для поширення, ставили на тому знак авторського права? Чи люди, які переслали це на Захід, уповноважували когось таке право собі резервувати? Ні одного, ані другого не було. Це право вживається виключно для пропаганди, для збивання політичного капіталу на чийомусь стражданні, на чийомусь ризику життям.

Про те ще ніхто відверто не висловився, але буде вже, мабуть, пора це сказати. Думаємо, що всі пресові видання, які відчують потребу покористуватися цими матеріалами, повинні піти цим самим шляхом, яким ступають українці в Краю, які переписують і поширюють матеріали з підписом автора, а не з авторським правом того, хто матеріал переписав.

Нашою повинністю є відмітити цю добру сторінку, яку бачиться в публікації матеріалів, що змістом суперечать партійній лінії середовища, але нашою повинністю є вказати теж на недоліки, а зокрема завчасу розкрити спробу капіталізації цього для своїх партійних цілей.

Обширніше і ґрунтовніше повернемося до всіх цих питань пізніше. Особливе завдання зараз – це надати цій справі розголосу, щоб весь український загаль, а за його почином і прихильний чужинецький світ виступив в обороні українських політичних в'язнів, і в обороні людських і національних прав української людини.

Треба лише жаліти, що ті матеріали не стали опубліковані на Заході на передодні 50-річчя большевицької революції. Думаємо, що з тією інтенцією були вони сюди скеровані. Публична опінія повинна б заставити ці середовища в'яснити основні причини спізненої публікації.

СУМ підготовляє на місяць березень широку акцію в обороні Юрія Шухевича та інших спів'язнів. Слідкуйте за зарядженнями КУ СУМ-у і включайтеся в акцію, допомагайте їй організувати та переводити.

-----:-----

Пригадка: Ще один рік безперебійної появи нашого "Бюлетеня" вже за нами. Провідники клітин повинні надсилати розчислення за одержаний "Бюлетень" в 1967 році. Поробити розчислення за іншу літературу, кольпортеровану організаційною сіткою.

-----:-----

БЮЛЕТЕНЬ

≡ Т.П. ОУН(В.Б.) ≡

Ч.2 -3 /82-83/ Березень-Червень, 1968. Рік XI

Х Р И С Т О С В О С К Р Е С !

Зі світлим празником Христового Воскресіння вітаємо всіх наших Членів, Симпатиків, Прихильників та все українське громадянство на цьому терені, бажаючи усім радісних свят, оновлення сил і віри в перемогу Божих і Вселюдських Правд, освячених кров'ю і життям Богочоловіка та запечатаних Його тріумфальним Воскресінням із Мертвих.

Разом з Вами шлемо наш синівський привіт і поклін Українському Народові на Україні і в широкій діаспорі, який з незламною вірою і завзяттям на протязі довгих років несе свій важкий хрест. Вітаємо наших Друзів по ідеї, які з безприкладною посвятою і героїзмом продовжують змаг за тріумф Воли і Правди на Українській Землі, або які караються, в ім'я тих ідей, в московських тюрмах чи на засланнях. Вітаємо нашу українську молодь, яка чимраз то дужче та завзятіше стає на шлях боротьби за українську державність.

Всі ці наші побажання засилаємо до Вас Подруги і Друзі, Сестри і Брати з глибокою вірою, що недалекий вже час, коли Правда, Справедливість, Воля і Державна Незалежність запанують на нашій українській землі!

В О Ї С Т И Н У В О С К Р Е С !

Тереновий Провід ОУН у В. Б.

-----:-----

/Струнко!/

Н А К А З

Теренового Проводу ОУН у Великій Британії
у 30-ті Роковини Трагічної Смерти
Основноположника Організації Українських Націоналістів
Сл. П. Полк. ЄВГЕНА КОНОВАЛЬЦЯ

/Спочинь/

Дорогі Подруги і Друзі,

Тридцять бурхливих років проминуло від дня, коли від розриву пекельної машини, підісланої скритовбивчою рукою злочинної Москви, на вулиці в Роттердамі згинув 23 травня 1938 року Основноположник і перший Голова Проводу Організації Українських Націоналістів, колишній Командант Корпусу Січових Стрільців і Української Військової Організації – сл. п. Євген Коновалець. В цьому то дні за свободу і світле майбутнє невмирушого українського народу віддала своє життя Людина, яка стала безсмертним прикладом самопосвяти, жертвовної і послідовної праці, героїської боротьби за ідеал Української Самостійної Соборної Держави.

Сл. п. Євген Коноваленко – це провідна постать найновішої української історії, періоду, коли Україна, будучи розшматована поміж чотирма окупантами, звірена у власні сили, не лиш не складала зброї,

але з тих важких обставинах організувала й проводила спротив окупантам. Під керівництвом Євгена Коновальця діяла Українська Військова Організація, яка своїми чинами доводила світові, що український нарід живе, не перестав боротись за свободу, що він має збройне рамя, яке карає ворогів за їх злочини. Євген Коновалець стояв на чолі Організації Українських Націоналістів, незламної політичної і бойової сили, надхненної духом відвічної стихії землі, її свободололюбного народу, що посідав предовгу і славу в подвиги історію. Євген Коновалець організував і лів до бою авангард української нації - ОУН, що прирекла здобути українську державу, не посоромити Володимирівського Тризуба, яка продовжувала й продовжує лицарські традиції Святослава, Володимира Мономаха, Ігоря, Данила, Байди Вишневецького, Сагайдачного, Хмельницького, Гонта, Залізняка, Героїв Крут, Базару і Холодного Яру, яка виконує заповіти Шевченка і Петлюри.

Вирощена і виплекана Євгеном Коновальцем ОУН вела свій нарід до бою за свободу і незалежність після смерті свого Основноположника, під проводом гідних його наступників - сл. п. Провідника Степана Бандери і сл. п. Романа Шухевича-Чупринки. Довершила вона багато безприкладних чинів самопосвяти і героїства. Увіковічила вона Похідні Групи ОУН і Українську Повстанську Армію. Вписала вона в історію України Акт 30 Червня 1941 року, яким відновлено українську державність. Кров'ю своїх членів, симпатиків і прихильників зросила родючу українську землю, а ідею самостійности і соборности, ідею боротьби і слави рознесла по всіх закутинах української землі, в далекі простори Сибіру і на весь світ. Від дня смерті Євгена Коновальця, основноположника і першого Провідника ОУН, боротьба ОУН за цей найвищий ідеал нації - за самостійність і суверенність, не припинялася, ані не притихала.

Тридцять років тому на дорозі до великої мети впав убитий ворогом наш Провідник Євген Коновалець. Однак його болюча смерть не спинила ОУН на шляху боротьби, не зневірила українського народу. Наш нарід росте на силах. З ним росте сила нашої Організації. Невгнутий дух Євгена Коновальця став духом його послідовників, а рівночасно і духом усіх тих Українських Патріотів, які держуть в руках меч та прямують на зустріч Волі.

Відзначаючи сьогодні цю трагічну річницю відходу з наших рядів одного з найкращих Борців Української Національної Революції, скрипім у наших серцях тверду постанову не вгнутися у праці і в боротьбі, не зламатися у вихорі грядучих подій, не зневіритися в лябінтах чужого світу. Наша мета - це Українська Самостійна Соборна Держава! Наш Шлях - це шлях праці і боротьби, це шлях трудів і змагань. Наша сила - це український народ. Наше завдання - це відвага, наступ і радісність. Хай радіє українська людина на сум і джожання ворогів!

/Струнко!/

ВІЧНА СЛАВА ПРОВІДНИКОВІ ОУН - ЄВГЕНОВІ КОНОВАЛЬЦЕВІ!

ХАЙ ЖИВЕ ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ!

ХАЙ ЖИВЕ УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА РЕВОЛЮЦІЯ!

ХАЙ ЖИВЕ УКРАЇНСЬКА САМОСТІЙНА СОБОРНА ДЕРЖАВА!

Слава Україні!

Героям Слава!

Постій, 23.5.1968.

Тереновий Провід
Організації Українських Націоналістів
у Великій Британії

/Спочинь!/

В 30-ЛІТТЯ СМЕРТІ ЄВГЕНА КОНОВАЛЬЦЯ

"XX-те століття буде визначатися небувалым розвитком націоналізмів у всіх народів".

Такі глибоковіші слова сказав свого часу полк. Євген Коновалець, основоположник і провідник Української Військової Організації і Організації Українських Націоналістів, який перший, після невдачі українських Визвольних Змагань, рішуче й високо підніс прапор самостійницької державно-соборної і націоналістичної революції та надав українському націоналістичному рухові чітку, цілеспрямовану, організовану форму.

Керуючи впродовж двох десятиків років українським націоналістичним рухом, полк. Євген Коновалець усе своє життя був чудовим прикладом незламної вірності найвищій національній ідеї, був сповнений безкорисною і безмежною посвятою для української нації, для добра Батьківщини. Він був безстрашним борцем-революціонером, для якого не існувало труднощів, ані перешкод у боротьбі за визволення української нації, за її право жити вільним, суверенним, ні від кого незалежним життям.

Коновалець творив нову добу в історії українського народу. Невідомо, якими шляхами пішов би розвиток життя українського народу, й чи Україна змогла б вийти знову на арену світової політики після програних Визвольних Змагань, якщо б Боже Провидіння не післало українському народові сл.п. Євгена Коновальця.

Українська революція 1917-1919 рр. дала героїчних людей, які в сірих вояцьких шинелях, не зважаючи на різні, не раз катастрофічні події, мужньо боролися й умирали за Україну. Ці лицарі стали символом великості і духової наснаги для майбутніх українських поколінь, які продовжать працю й боротьбу за визволення України. Але моральні скарги української революції 1917-1919 рр. загубили й розтратили деякі люди, які опинилися в проводі народу. Вони замінили велику ідею відродження нації партійницько-класовими кличами й дешевою демагогією. Це був час, коли українські соціалісти голосно висміювали потребу творення української регулярної армії, а ідея усамостійнення України відкидалася деякими тодішніми українськими провідниками. Щоб вирвати українство з атмосфері політичної мізерії і спрямувати його до великих діл на шляху боротьби за самостійність і суверенність, треба було великої людини. Такою людиною, власне, став сл.п. полк. Євген Коновалець.

Він кидає клич: "Творімо міцну здисципліновану українську національну армію, яка буде боротися за Самостійну Соборну Українську Державу". Й таку збройну силу - Січові Стрільці - творить Коновалець, виступаючи з нею на шлях збройної боротьби. Творець і Великий Організатор не лякається хаосу й революційної розгуканої стихії, а його провідницький хист притягає українських патріотів у ряди Січових Стрільців. Їхня дисципліна і вояцький боєвий вишкіл захоплюють навіть українських антимілітаристів:

"... Таке військо, - говорив Винниченко, - трапляється раз на тисячу років", а проф. М. Грушевський додає: "Вони завжди відмовляються від признань, похвал чи підвищення їх у військових ступенях... Дивні люди, ці Січові Стрільці"...

З таким військом полк. Євген Коновалець боронив Україну до останньої можливості.

Після розв'язання Корпусу Січових Стрільців і закінчення Визвольних Змагань, полк. Євген Коновалець не залишається безчинним спостерігачем подій, які розвивалися на всіх українських землях, що опинилися під різними ворожими окупаціями. Він дає почин до постанови Української Військової Організації /УВО/, щоб, таким чином, збройну боротьбу за українську державність не ліквідувати, а, навпаки, змінити її форми і достосувати до нової дійсності, себто українську регулярну армію заступити українським підпіллям. Боротьба за визволення українського народу повинна тримати далі весь народ у стані морально-політичної мобілізації і революційними діями підкріплювати відповідні політичні акції на зовнішньому форумі.

Під змілим керівництвом полк. Коновальця, УВО розростається, поширюється й починає зперту та завзяту боротьбу з окупантами.

За деякий час, у наслідок постання різних націоналістичних організацій на західноукраїнських землях, а теж і на еміграції, та в наслідок політично-ідеологічних розходжень, які виникли в УВО, полк. Є. Коновалець висунув план об'єднання всіх націоналістичних організацій в Україні й на еміграції в одну сильну революційно-підпільну організацію, з чітко визначеним ідеологічно-політичним обличчям. Така організація була створена після довшої дбайливої підготовки, на Першому Конгресі Українських Націоналістів, що відбувся в днях 29-го січня - 3-го лютого, 1929 року. Її назва була: Організація Українських Націоналістів /ОУН/. Головою Проводу ОУН був одногосно вибраний полк. Євген Коновалець.

Так почався черговий важливий етап визвольної боротьби українського народу.

Завданням ОУН стає не тільки збройно-революційний спротив окупантам, але також поглиблення й поширення ідейно-політичної революції серед найширших кіл українського народу, скріплення почуття національної гідності, віри в свою силу, знищення будь-яких нахилів до опортунізму, розбудження політичного активізму й готовости до революційної дії. ОУН рішуче відкидає орієнтацію на чужі сили, а тому Євген Коновалець, ведучи складну зовнішню політичну діяльність, завжди зберігав самостійність і незалежність ОУН від чужосторонніх сил і впливів.

Провідник такої революційно-підпільної організації, як ОУН, приходить не як диктатор, а як усіма бажаний керманіч, як людина, що від неї жадається розв'язки великих питань та проблем, яку хочеться бачити символом нашої праці й боротьби. Такою людиною, що зміла скоплювати й правильно розцінювати розвиток доби, знаходити розв'язку різних складних проблем, та зміла робити рішення - був сл.п. полк. Євген Коновалець.

..."Боля і певність володаря б'є з рухів цієї людини, яка загрожує зразу кільком державам, і за якою полює поліція решти світу" - так характеризує Коновальця один із його найближчих співробітників. З пошаною і респектом ставилися до сл.п. полк. Євгена Коновальця його політичні опоненти. "Ось, що писало свого часу львівське "Діло" про Коновальця: "не підлягає ніякому сумнівові, що це була індивідуальність, яку кожний відразу відчував, хто тільки з ним стрінувся та його пізнав. Індивідуальність непересічної мірки, саме така, яка здібна до великих діл".

І справді, сл.п. полк. Є. Коновалець був великою провідницькою індивідуальністю. В своїй організаційній праці він змагав до всесторонньої розбудови ОУН, зосереджував у своїх руках тонкі політичні справи, закріплював популяризацію української визвольної ідеї на терені різних політичних блоків, себто, в Німеччині та Італії, в Англії, Франції та в Америці. Працював над розбудовою пресово-інформативних бюр, відбував поїзди по країнах, де проживала українська еміграція, і приєднував приятелів українському народові та українській визвольній справі.

Під особистим керівництвом полк. Євгена Коновальця організувався при Начальній Команді УВО, а опісля при Проводі ОУН, окремий Військовий Штаб, завданням якого було приготувати й організувати на чужині спеціальні військові старшинські курси. На тих курсах підвищували своє військове знання визначні провідні члени УВО й ОУН та майбутні командири УПА. Крім того, військовий вишкіл був введений як обов'язкова ділянка вишколу для кожного члена УВО й ОУН.

Велику й особливо пильну увагу присвячував сл.п. полк. Є. Коновалець розбудові підпілля на східних українських землях. Розглядаючи ситуацію в підсоветській Україні, Коновалець не творив там централізованої сітки революційно-підпільної організації з єдиним проводом, але децентралізаційні самостійно діючі клітини, вдержуючи зв'язок з їхніми керівниками й організаторами. На підставі інформацій найближчих співробітників полк. Коновальця стверджено, що на переломі 1937/38 рр. в підсоветській Україні існувало

щонайменше п'ять діючих центрів революційно-підпільної організації, з якими полк. Коновалець втримував зв'язок. Очевидно, зустрічі з зв'язковими крили в собі велику небезпеку, бо ж відомо, якою сильною була большевицька агентура і як большевики вміли підсилати агентів провокаторів до різних їм ворожих організацій у вільному світі. Однак, полк. Коновалець не хотів передати контакти зі зв'язковими комусь зі своїх співробітників, а вважав, що такий контакт і керівництво поодинокими центрами революційної боротьби в Україні повинно такі затриматися в його руках. Полк. Євген Коновалець був свідомий, що веде збройну затишну боротьбу з ворогами, що він їй б'є, і що в кожному моменті вороги можуть також і його смертельно вдарити. Він мав велику вояцьку відвагу-мужність, яку здобув з часів війни, а тому постійно відмовлявся від охорони й завжди говорив: "Коли ворожа рука має мене вбити, то ніяка охорона мене не врятує".

В знищенні Полковника була зацікавлена Польща, Росія і гітлерівська Німеччина, однак, так найбільше працювало над пляном вбивства московське ІПУ, якому напередодні другої світової війни вдалося продістатися до зв'язку й вислати свого агента, який відбув в лютому 1938 року одну зустріч з Полковником, а на другій зустрічі в Роттердамі, 23-го травня того ж року, цей агент, Валях, передав Полковникові невеличкий пакет, що мав бути збіркою шифрованих звітів і матеріалу про відносини в Україні, а насправді був "пекельною машиною", яка на бульварі Роттердаму - Колсінгел, вибухла в руках полк. Коновальця й пошматувала його тіло.

На вулицях чужого голландського міста впав перший вояк української нації і Провідник української революційної організації ОУН - полк. Євген Коновалець - велика людина нашого модерного ХХ-го століття, яка, з розшматованого на чотири частини народу, створила міцну й спаяну силу, дала творчу ініціативу в боротьбі й закликала український народ до могутнього походу в революційній боротьбі, щоб здвигнути в Україні синьжовтий прапор, символ свободи, і піднести гордо Володимирів тризуб - символ гідності й слави української нації.

Український часопис "Свобода" в Америці так писав із приводу смерті Основноположника й Провідника ОУН:

"Нова Велика Жертва впала з рук наших національних ворогів. Впала з боку тих, що бояться українського націоналістичного руху, який виховує наш народ у безкомпромісовому дусі боротьби з окупантами... Впала Велика Жертва. І впаде ще багато інших. Це треба нам знати й з тим годитися, як з чимсь зовсім природним, і то в такому розумінні, що кожна така жертва зближає нас до здійснення тієї ідеї, за яку ця жертва впала".

Сл.п. полк. Євген Коновалець згинув із руки большевицького агента, але його ідея й чин осталися й житимуть вічно серед українських націоналістів-революціонерів, житимуть вічно серед всього українського народу, бо вічним і невимірним залишиться для нас і майбутніх поколінь його життя, праця й боротьба.

Натхнені величчю Основноположника й Провідника УВО - ОУН, який відійшов від нас у вічність, але полишив нам свій заповіт - боротися за визволення України до переможного кінця, ми твердо й непохитно мусимо прямувати шляхом боротьби так, як ним прямував твердо й непохитно під ритм історії сл.п. полк. Євген Коновалець.

Його дух є живий серед нас. Він стоїть на сторожі непорушності великої і святої ідеї, на сторожі добра, слави й могутності українського народу.

Бо Він вічний, як вічною є українська велика невиміруча нація.

Хай вічна слава й пам'ять буде великому Синові України, творцеві УВО - ОУН і основоположникові українського організованого революційного націоналістичного руху, сл.п. Євгенові Коновалцеві!

НАД МОГИЛОЮ ЄВГЕНА КОНОВАЛЬЦЯ

Виїмки з промови Степана Бандери 25, травня, 1958 року в Роттердамі.

...Євген Коновалець, Комендант Корпусу Січових Стрільців, - це одна з найбільших, найсвітліших постатей у період будування й збройної оборони Української Держави 1917-20 років. Після знищення Української Держави і захоплення Земель України ворожою військовою навалю, Він стає основоположником, організатором і провідником націоналістичного, визвольного руху, оформленого найперше в Українській Зійськовій Організації, а згодом в Організації Українських Націоналістів, що продовжує національно-визвольну боротьбу за державну самостійність України революційними методами.

Змістом всього життя славної пам'яті Євгена Коновальця було повне самопосвяти і послідовне змагання за волю свого народу, за здійснення на українській землі, в українській державі християнських засад, загально-людських і національних ідеалів - волі, правди і справедливості. Невмірущість великої ідеї увіковічує й опромінює пам'ять покійного Полковника, бо Він зробив дуже багато для закріплення і перемоги цієї ідеї.

Організація Українських Націоналістів та увесь національно-визвольний рух встоялися в боротьбі з большевицькою Москвою й іншими наїздниками на Україну, закріпили і поширили свої впливи в українському народі через те, що вірно і послідовно йдуть шляхом Євгена Коновальця.

Він навчив нас, як треба служити великій ідеї цілим життям. Визнаючи свої національні ідеали, згідні з вічними Божими законами, та відкидаючи все, що накидає нам ворог, зокрема протихристиянський большевизм, український народ мусить вести за це боротьбу за всяких обставин, а не тільки у пригожій ситуації. Змагання за волю і правду, за Бога і за Батьківщину мусить бути головним змістом життя поневоленого народу, а не тільки засобом, дорогою до кращого життя в майбутньому, поскільки є вигляди на недалеке досягнення цієї мети. Україна, з уваги на своє геополітичне розташування, може тільки власними силами, власним змаганням здобути і втримати свою незалежність. При цьому вона виконуватиме важливу місію ширшого значення і для інших народів, здійснюючи та захищаючи універсальне гасло: "воля народам, воля людині".

Большевицька Москва добре оцінила незаступимість Євгена Коновальця як Провідника українських національно-визвольних змагань, українського націоналістичного руху. Вбиваючи Провідника, ворог сподівався не тільки обезголовити цей рух, але цілком його знищити. Та знищити Організацію Українських Націоналістів, спинити її боротьбу не вдалося большевикам навіть убивством її Вождя. Джерело її живучості і сили лежить у всьому народі і з нього приходить постійне відновлення і скріплення національно-визвольної боротьби та її дієвих чинників.

Та передовсім самому покійному Провідникові завдячуємо це, що навіть після його трагічного загину ОУН не збилася зі свого шляху та віднайшла свою самостійницьку пробовість у дальшому важливому й важкому періоді своєї діяльності. Полковник Коновалець, як керманіч революційної боротьби проти окупантів Українських Земель, зокрема проти большевицької Москви, був так само висунений на ворожі знищувальні дії, як борці підпілля, і завжди це враховував у своїй праці. Особисто неустрашимий, він турбувався найбільше долею визвольного руху, якщоб його не стало в живих. Для того Він намагався якнайбільше своїх ідей, напрямних і засад визвольної дії прищепити цілій Організації, всім її кадрам.

...Визвольна боротьба триває далі. Її незламність - це найпевніша запорука прийдешньої перемоги. Тепер цілий український народ захоплений націоналістичною ідеологією самостійності України та послідовної боротьби з безбожницьким і протинароднім большевизмом. Націоналістичний рух став всенароднім визвольним рухом. А в парі з закоріненням його ідей в народі живе і все більше поширюється пам'ять про його великого Провідника й Основоположника Євгена Коновальця.

Даремні всі большевицькі намагання осквернити і вирвати з душі народу цю велику славу, так само, як не вдається ворогові знищити віри в Бога та інших національних святощів.

Сьогодні, як і раніше, можемо ствердити, що ворогові Бога, України і всього свободолюбного людства не вдалося знищити ОУН і українського визвольного руху вбивством його Основника і Провідника. Але одночасно усвідомляємо собі, що це величезна незаступима втрата, якої понині не можемо переболіти. Розвиток і боротьба ОУН були б пішли ще багато краще і далше, якби її далі очолював і нею кермував полковник Коновалець. Ворожа бомба вирвала його з визвольного змагання якраз напередодні того періоду, в якому самостійницький фронт найбільше потребував його, досвідченого й незаступимого політичного і військового керівника. Його героїчна смерть борця на найвищій і найважливішій стійці скріпила ще більше діючу силу націоналістичної ідеї, віру і завзяття українських націоналістів. Але втрати його ніщо не вирівняє.

Стоїмо над могилою Того, хто був у нашому спільному змаганні Перший, Найбільший, Єдиний, - то жаль і біль проймають наші серця з такою ж невтишною гостротою, як тоді, коли вперше, в різних обставинах й не одночасно, але з однаковою грозою поразила нас страшна вістка про загин Полковника. І час, який проминув від тієї пори та проніс понад нами стільки великих і важких, героїчних і трагічних подій, - не в силі заглушити цього жалю.

А проте і цей жаль-біль не переходить у нас в одчай. Бо кріпить нас наша віра. Невичерпне джерело сили наших душ - християнська віра в Бога, в його справедливість і безмежну доброту, віра в безсмертність людської душі - дає нам певність, що наш невіджалуваний Провідник приймає участь у новому, вищому й незнищимому житті. З цієї самої віри черпаємо переконання про нерозривний зв'язок його й інших поляглих борців за волю з нашими далшими визвольними змаганнями. Цей зв'язок полягає не тільки на їхньому вкладі у визвольну справу за життя, але продовжується далі в інший, містичний спосіб. Розділені кордоном смерті, але з'єднані зв'язком віри, ідеї і любови - живі та мертві можуть собі взаємно помагати перед Богом і через Бога.

...І кожний з нас добре завершить вшанування його пам'яті, коли до молитви за вічне щастя його душі додасть обітницю: йти його слідами, все життя працювати щиро для добра України і боротися до загину за її волю. Щоб перемога великої ідеї і правди закріпила на віки пам'ять і славу їх Великого Борця-Подвижника Євгена Коновальця.

-----:-----

Від Теренового Проводу

Згідно з окремою інструкцією Т.П., у всіх організаційних клітинах ОУН мають відбутися спеціальні сходи членів і симпатиків для відзначення 30-тої річниці трагічної смерті сл.п. полк. Євгена Коновальця.

У цьому числі Бюлетеня помістимо матеріали, які належить відчитати на сходинах, а саме: "Наказ", "30-ліття смерті Євгена Коновальця" і "Над могилою Є. Коновальця" /виїмки з промови сл.п. Степана Бандери 25 травня, 1958 р./.

Матеріали відчитати у вище поданому порядку. Під час читання "Наказу" всі стоять. До програми сходин можна додати одну - дві деклямації.

-----:-----

Будьте гідні того, що ви мали честь боротися під кермою великої Людини, що відійшла від нас навіки.

З Відозви Проводу ОУН, БУП ч. 1., стор. 19.

-----:-----

РОЗВИТОК РЕВОЛЮЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ І НАШІ ЗАВДАННЯ

/Неповний текст доповіді з наради Пров. Активу/

В нашій визвольній стратегії відкидається еволюція, розрахунок на війну, інтервенцію, а в її центрі ставиться концепція власних сил і революційний шлях визволення. Ця концепція включає революційно-державницькі сили інших уявлених Москвою народів.

Основне завдання ОУН на теперішньому етапі боротьби - це зрушення революційних процесів політичного і соціального характеру, організування ударів з окупантом на кожному відтинку життя і в кожній ситуації, ударів легальних і нелегальних, і переведення їх в догідній хвилині у революційні зриви.

На той розвиток революційних процесів не можна дивитися очима статиста. Базою вічно триваючих революційних процесів в Україні є український націоналізм, в якому у цьому періоді боротьби головну роль відіграє ОУН-УПА. Зміна форми тієї боротьби в 50-их роках не означає зникнення ОУН, ані перемоги ворога. Навпаки, ця боротьба у зміцнених формах поширила ідейний вплив ОУН на всі українські землі, і далеко поза нею. Носіями і організаторами всіх спротивів від Воркути, Новоросійська і Кінгіру, по західні кордони України є без сумніву ОУН.

Це найкраще видно на матеріалах, що прийшли з України. Вони говорять про рішучий спротив українського народу, зокрема молодих працівників культури і студентів, московській політиці русифікації і колоніального гнету. Використовуючи легальне положення, вони розкривають суть стану в Україні, наповнений безправ'ям і насиллям на кожному відтинку життя.

Для в'яснення цього питання необхідно знайти тяглість визвольної боротьби ОУН-УПА і поглиблення революційних процесів, переломовим етапом яких було страйки і повстання в концтаборах. Брак відомостей з України став причиною, що в нашій уяві в 1958-1965 роках в Україні почала витворюватись своєрідна порожнеча, себто не відчувалося, що там далі відбуваються революційні процеси і проявляється активний спротив окупантам. Власне тепер, завдяки матеріалам з Краю, ми бачимо помилковість таких поглядів. У своїй заяві Михайло Масютко подає цілий ряд процесів і засудів в Україні саме в тих роках, коли могло здаватися, що революційний спротив в Україні припинився. Характеристичне те, що рей дотеперішні вістки про події в Україні, які проникали різними шляхами за кордон, але часто здавалися неймовірними, тепер підтверджуються. Так, почавши від 1956 року, Масютко подає процеси й засуди у таких містах України: в Києві, Тернополі, Львові, Чернівцях, Рівному, Луцьку, Донецьку, Луганську, Дніпропетровському, Запоріжжі, Сумах, Чернігові. Тут не враховано тих процесів, що відбулися в останніх 1966-1967 роках. Більшість підсудних засуджена на довголітнє ув'язнення - 15-ти років. Кількох на кару смерті. Оскаржувано їх за "антирадянську і націоналістичну діяльність". Отже, останні події в Україні не є новим, відривним явищем, а тільки продовжуванням, поглибленням революційних процесів.

Чи існують в Україні підпільні організації? Не визначаючи, покищо, їх суті, вони безсумнівно існують. Кандиба у своїй заяві подає назви трьох підпільних організацій, що їх розкрили більшовики і над членами яких відбувся суд: "Українська Робітнича Спілка", програму якої опрацював Л. Лук'яненко, а ідеалом якої була самостійність України; "Об'єднана Партія Визволення України", метою якої було визволення і створення самостійної незалежної України; "Український Національний Комітет", метою якого було домагання про вихід Української РСР зі складу Союзу РСР. До цього треба додати, що й на інших процесах, як подає Масютко, виступають т.зв. групи, як підсудні. Наприклад, група Ковалів-Грицини, обвинувачена в націоналізмі й терорі /з Ходорова, 1962 рік/, група Гогося Богдана, /Тернопіль 1962/, група Шуста і Романюка /Луцьк 1962/, група Бульбинського, Рибича і Трасюка /Донецьк, 1963/, група Савченка Володимира /Запоріжжя 1962/, група Гайового Грицька /Донець, 1961/ і т.д.

Цікаво, групи ці складалися переважно з 5-6 осіб, себто мають характер певної організаційної квітчини, в нашому розумінні звена. Високі присуди, 15 років, або кара смерти для більшості підсудних, говорять про те, що їх судили за підпільну діяльність. Найцікавіше питання для нас: чи ці названі підпільні організації і групи, діють відокремлено, самостійно, а чи є складовими частинами одної підпільної організації?

На це питання дуже важко відповісти, бо припущення можуть бути різні. Конспірація і відповідна тактика для дезорієнтації ворога можуть вимагати такої організаційної структури, яка викликає в уяві ворога помилкові ствердження і висновки. Отже, окремі назви можуть бути тільки для окремих груп, тоді коли prawdziwa назва цілої організації стає повністю законспірована. Навіть зміна назви революційної організації, диктована виправданими причинами, не означає зміни суті, програми, ідеології і мети організації. Пригадаймо, що в 1944-45 рр., зокрема під час пересування фронтів, які розділили частини Організації від центрального Проводу, була виникла тенденція змінити назву Організації, пристосовуючись до нових обставин. Як висновок, можна сказати, що підпільні організації чи групи, про які мова в матеріялах з Краю, без сумніву виростають на базі націоналізму. Вони можуть бути складовими частинами однієї організації, але можуть бути й окремими групами, що у відповідний час увійдуть у склад одноцільних революційних сил. Вони можуть творитися самочинно, але можуть творитися планоно, з ініціатииви членів ОУН-УПА, згідно із стратегією мобілізації і активізації всіх революційних елементів.

Зовнішній вияв спротиву окупантам, його форми й мета настільки ясно з'ясовані в матеріялах з Краю, що обмежуємося тільки деякими його характеристичними ознаками. Насамперед знову зринає питання, чи цей зовнішній вияв спротиву стихійний, самочинний, неорганізований, відокремлений від підпільного руху, а чи тільки є одним із засобів дії підпільної революційної організації? Впадає в очі те, що автори тих нібито легальних заяв добре зорієнтовані в тих подіях, що мають чисто підпільний характер. Їхня акція - розповсюдження заяв, а то й чисто підпільних матеріялів, їхні способи передавання з концтаборів "на волю" протестів і літератури - говорять про те, що це зорганізована акція. Найбільш активними і жертвними виявляються тут українські студенти і молодші українські культурні діячі. Впадає в очі й те, що процеси в 1960-их роках мали переважно чисто політичний характер. Можливо, що підсудні на цих процесах сподівалися, що ті процеси перетворяться на великі політичні процеси і стануть актом оскарження Москви. Тим часом КГБ влаштувало тільки закриті процеси, в ізоляторах, і про них не знали навіть приятелі підсудних. Отже, вони не могли стати мобілізуючим чинником спротиву і протестів української громадськості. Натомість, присуди були дуже жорстокі, підсудних обвинувачували за "зраду батьківщини", засуджували на кару смерти або довічне тюрму. Цей факт міг привести і до зміни тактики: перенести судові процеси на базу культури, легальну, щоб добитися відкритих судів. А коли й це не помогло - почалось розповсюдження заяв засуджених, що ходять сьогодні в Україні у відписах з рук до рук.

Намагання Москви локалізувати український націоналізм тільки до західних областей України, як нібито залишки зорожой, буржуазної пропаганди з-передвоєнних часів, зазнали певної поразки. В усіх протимосковських діях в Україні бачимо певний соборницький характер. Український націоналізм, ідея Української Самостійної Держави, мобілізує всіх українських патріотів до чинної акції. Жодного локального чи провінціального забарвлення в тій дії не видно.

Другим особливо важливим фактом є те, що ідеї українського націоналізму просякли сьогодні всі верстви українського населення: інтелігенцію, робітництво і селянство. Центр спротиву окупантам перенісся з найнижчої верстви - селянства, передусім до міст, і його авангардом стає молода українська інтелігенція та робітництво. Разом з тим, сила ідеї українського націоналізму стала загрозливою і для адміністративного апарату окупантів, а певною мірою і для самої комуністичної партії. Не забуваймо, що на судових процесах на лаві підсудних опинюються не тільки молоді діячі української

культури і студенти, а навіть прокурори, працівники міліції, працівники різних большевицьких установ.

Що загально дають нам ті крайові матеріяли? Насамперед дають нам цілий ряд фактів, які підтверджують нашу тезу, що Україна є колонією московсько-большевицької імперії, отже повністю заперечують большевицьку пропаганду про "самостійну" й "суверенну" українську радянську республіку. Ці факти ми повинні використати не тільки на зовнішньому відтинку, а також і на внутрішньо-українському, який в останніх роках зазнав чималої большевицької пенетрації.

В цих матеріялах маємо незаперечні докази русифікації України, нищення української культури і мови, тяжкого рабського життя українського народу, зокрема селянства.

Головне - революційні процеси в Україні розвиваються під кутом наступу на московський імперіялізм. Утотоження з цих матеріялах теперішнього московсько-большевицького імперіялізму з колишнім імперіялізмом царської Росії, також підтверджує наше визначення головного ворога. Тут уже не мова про зміну режиму, чи певні полегші, а про цілковитий відрив України від Москви, як самостійної суверенної Української Держави.

Подані факти з цих матеріялах, при змілому їх використанні у вільному світі, можуть дуже зміцнити нашу акцію на користь визволення України. Натомість легалістична база заяв, покликування на конституцію і празні закони, може дати нам на еміграції різні наслідки. Спекуляція на цьому може спричинитися до зміцнення т.зв. націонал-комуністичних течій, і до заперечування ідейної сили українського націоналізму. З другого ж боку, відповідна інтерпретація цієї легалістичної бази може вияснити, що таким чином автори заяв повністю демаскують практичну вартість усіх тих законів і конституцій т.зв. української радянської республіки.

Наприкінці, треба відповісти ще на одне питання: чи може котре-небудь українське політичне середовище чи котрась з українських партій за кордоном пов'язувати сучасний рух спротиву в Україні зі собою, як зв'яз їх ідейного чи політичного впливу на революційні процеси в Україні? Нема найменших фактів чи доказів, що цей революційний процес в Україні спирається на ідеологічні чи політичні засади котроїсь еміграційної партії - чи то мельниківців, чи то двійкарів, чи то уердепізців, чи загально - середовища Національної Ради. Цей рух в Україні це передусім наслідок тих революційних процесів і їх поглиблювання, що виростили на збройній і ідейній базі ОУН-УПА. В Крайових матеріялах знаходимо багато згадок про націоналістів і націоналізм, як реакцію на московський імперіялізм, але всюди той націоналізм утотожнюється з бандерівцями, чи бандерівщиною. Навіть тоді, коли деякі з відсудних заперечують свою націоналістичну діяльність, або пов'язаність з членами ОУН, вони розуміють оунізм як правдивих українських патріотів. Кожний з них боронить не тільки теперішніх зв'язів, але й тих зв'язів, що вже довгі роки сидять у концтаборах чи тюрмах за приналежність до ОУН чи УПА. В концтаборах вони вже відверто вважають себе за одну цілість. Всі вони добре знають, що бути бандерівцем в очах московських окупантів - це найбільший злочин, за який карають найтяжчою карою. Бандерівці, бандерівщина - стала синонімом українського патріотизму.

Особливо значення мають для нас такі факти: Сьогодні з цілому ССРСР, а зокрема в сателітних країнах, відбуваються певні протиріжні процеси, переважно з наголошенням боротьби із т.зв. залишками сталінської політики, яка нібито була викривленням ленінських засад. Так, наприклад, судові процеси над деякими російськими письменниками чи культурними діячами, як ось Данієль, Синявський та інші, виявляють, що всі ті домагання обмежується бажанням добитися більшої свободи слова та деякої лібералізації чи демократизації комуністичного режиму. Це нагадує нам часи царської імперії, коли т.зв. ліберально-демократичні російські кола вимагали більшої лібералізації царського уряду. Українські соціал-демократи тих часів, включившись у той рух, без власної програми і національних ідей, стали просто складовою частиною загальноросійської т.зв. соціал-демократії.

Наслідки для української нації від такої політики українських соціал-демократів під час наших визвольних змагань у 1917-1921 рр. стали для нас катастрофою. Подібно й тепер, зокрема у західному світі, протирежимні процеси приймають, як певні загальноросійські прояви спротиву режимові. Іншими словами, боротьба в СРСР відбувається нібито тільки за зміну режиму, або лібералізацію його, а не за розвал самої російської імперії.

Цю небезпеку змішування українського визвольного руху із протирежимним рухом Росії, з його метою та ідеями здається повністю зрозуміли і відчували автори т.зв. захальовної літератури, що тепер поширюється в Україні. Своїм не так протирежимним, як протиросійським настановленням, вони виразно відмежовуються від того протирежимного руху, що помітний в Росії. Той рух має за мету зміну режиму або й державної системи, натомість автори української "захальовної літератури" виразно підкреслюють, що їхньою метою є незалежна Українська держава. Вони гостро атакують і переконливо розкривають злочинність російського імперіялізму, як за царських часів так і тепер. Напр., Іван Дзюба у своїй праці "Інтернаціоналізм чи русифікація" ґрунтовно розкриває, що теперішній режим тільки прикидається інтернаціоналізмом, а насправді продовжує політику ще царського російського імперіялізму. Він розглядає такі питання, як "Російський шовінізм - спадщина історії", "Російський шовінізм, як змішування Союзу республік з "єдиною неділимой", "російський шовінізм як практика приписування росіянам того, що створено всіма народами СРСР", "Російський шовінізм, як національний нігілізм, псевдоінтернаціоналізм, псевдобратерство", "Українофобія" і т.п.

Михайло Масютко у своїй "заяві", м.ін. подає такий факт: Українці, які серед народів Радянського Союзу ледве становлять 15%, у таборах політичних в'язнів становлять 60-70%. Росіяни, які серед народів Радянського Союзу становлять 52%, а в таборах Мордовії ледве становлять 10%, а якщо від них відкинути поліцаїв та засуджених за релігійні переконання, яких аж ніяк не можна вважати політичними в'язнями, то відсоток росіян у цих таборах ледви чи буде перевищувати цифру 1-2%"

Л. Лук'яненко у своїй "заяві", м.ін. пише: "Теперішні покоління нашого народу позбавлені духових надбань своїх дідів і предків. У русифікованих учбових закладах українцям викладають історію російських царів, не історію нашого народу". "Про те, - пише далі Лук'яненко, - позиції російського шовінізму на Україні тепер незрівняно слабші, ніж були до революції... Будучи гальмом суспільного прогресу і ставши на заваді розвитку нашої мови, літератури і всієї національної культури, він не має жодної моральної підтримки. За опору йому править груба фізична сила /військові гарнізони, як сказав слідчий Денісов/ і страх наших батьків. Але на одній лише силі ніколи ніщо довго не втрималося, а страх також не вічний, Він, як і все на світі, явище минуле. Щоб він існував, його треба постійно підтримувати. Його і роздмухували без перестанку смертями, тисячами безневинних смертей. Чим і залякали наших батьків. Але після війни народилося і вже виросло нове покоління, яке не знає страхіть терору і не скуте жахом. Воно - молодий господар країни. Йому належить майбутнє..."

Лук'яненко підкреслює, що можна замкнути на замок твори українських філософів, істориків, мовознавців, етнографів, економістів, можна навіть пересипати їхні твори магнісною стрічкою в книгозбірні і запалити, що в російських шовіністів ще вистачить сили задумати ув'язнених, але не можна ув'язнити сучасний дух, що постійно породжує тисячі таких, як ми".

Святослав Караванський у своїх заявах демаскує російський імперіялізм і обстоює права на державну самостійність не тільки українського народу, а інших поневолених Москвою народів, зовсім у дусі концепції АБН.

Такі й інші факти виразно показують, що цей, на перший погляд, тільки самооборонний рух в Україні, зовсім відмежовується від протирежимного руху Росії і має свою конкретно визначену мету - боротьба з російським імперіялізмом за повне усамостійнення і усуверенення України.

Отже, це боротьба за українську самостійну державу, яка із позиції самооборони, скорше чи пізніше, відповідно до поглиблювання революційних процесів і наростання революційної дії, завершиться національною революцією.

Немає найменшого сумніву, що сучасна Україна, Україна патріотів, а не перевертнів, живе тим великим морально-ідейним капіталом, що його створили своєю героїською визвольною боротьбою ОУН-УПА. Не можна поминути й того, що між тими непокірними, що опинились в концтаборах, є безсумнівні визначні члени ОУН - д-р Горбовий, молодий Шухевич, Караванський, Сорока та інші. Адже ж Караванський навіть у клопотанні до голови Ради Національностей Верховної Ради СРСР, дії УПА-ОУН 1943-1949 років називає "народним повстанням", а про головного командира УПА, Т. Чупринку, висловлюється з найбільшою пошаною, як про генерала Шухевича.

Отже висновок такий, - націоналізм в Україні зростає і перемагає. Вклад ОУН-УПА у визвольну боротьбу українського народу такий великий, що став плятформою революційних процесів в Україні. Тим самим історична роль ОУН не закінчена. Сьогодні вона більш важлива, ніж будь-коли, бо всі ті революційні процеси, всі ті революційні елементи в Україні породила ОУН, вона має вести їх на відповідну вершину, спрямувати їх у відповідне ідейно-політичне русло і завершити організованою революцією.

Чи для нас членів ОУН, це новий, може й останній етап української визвольної боротьби? Без сумніву, що так! На минуле ОУН-УПА можемо дивитися з найбільшою гордістю. Вони сповнили гідно своє завдання і історичне призначення. Майбутнє належить до сучасників. Члени ОУН за кордоном мусять бути свідомі своєї історичної відповідальності. Організаційне послаблення ОУН в Україні компенсується експансією націоналістичних ідей. З того погляду ОУН в Україні зазнала тільки фізичних ударів і великих людських жертв. Натомість ідейно вона виходить переможцем над ворогом.

Кадри ОУН за кордоном мусять особливо тепер усвідомити собі, що революційні процеси в Україні настільки поглиблюються, що може прийти час революційної ситуації, а разом із тим роль членів ОУН за кордоном стає більш важкою і відповідальною, а наш вклад у формування тих революційних процесів, зокрема ідейний, може перерішити, якими шляхами піде українська національна революція і чи буде вона повним завершенням нашої головної мети. Великий Збір ОУН, до якого готуємося, повинен стати переломовою подією у діяльності закордонних кадрів ОУН, перетворити їх на справжню динамічну ідейно-політичну революційну силу, спрямовану на головний фронт боротьби проти московських окупантів. Інакше кажучи, наша психіка, що просякла емігрантиною, наслідком чого ми втратили розуміння ієрархії наших завдань, а тим самим і перспективний погляд на майбутнє, мусить перетворитися, змінитися. Не сміємо бути тільки спостерігачами розвитку подій в Україні. Мусимо самі бути творцями і взяти на себе частину історичної відповідальності перед друзями в краю і цілим українським народом за майбутнє України.

Ш Л Я Х У М А Й Б У Т Н Є

Досвід минулого

Український революційний націоналізм лише після визвольних змагань 1917-20 рр. найшов своє політичне й організаційне оформлення в УВО, потім в ОУН. Для долі національно-визвольної боротьби нашого народу в українському організованому революційному націоналізмі незатерте й вирішальне значення має те, що він організаційно-політично оформив і очолив, перетворив стихійний український націоналізм мас, на рушійну ідею, в організований політичний рух.

За часів визвольних змагань 1917-20 рр. ми не мали організованої політичної сили українського націоналізму, бо він тоді не вийшов за межі тоненького, слабо політично організованого, самостійницького руху патріотів політичної самостійності української нації

Міхновського, Донцова і небагатьох інших. Такий організаційно-політичний стан українського націоналізму за тих часів не міг очолити національного стихійного руху народніх мас, а це, зрештою, в основі речей було вирішальною причиною поразки 1917-20 рр.

Вся доба політичного розвитку українського націоналізму після визвольних змагань тих років і донині йде під домінантною основною тенденцією - організаційно-політичного розвитку й оформлення українського націоналізму, як політичного фактора, що інтегрально організує всі без винятку прояви стихійного національного суверенізування українського народу.

Ця домінантна історичного розвитку українського народу - лийт-мотив українського націоналізму - в більшій чи меншій мірі засягу й глибини діяння та організаційного й політичного охоплення - обняв усі без винятку землі посідання українського народу й цілість усіх процесів буття народу.

На основних землях України - під Москвою - вся сума й складність відносин і боротьби після двадцятих років відбувались у безперечно тривалому конфлікті українського націоналізму з московським націоналім-імперіялізмом. Не проблеми соціальні, культурні, економічні й інші творили й творять зміст конфлікту України з Москвою після двадцятих років, а єдина вирішальна й актуальна проблема - боротьба Москви з українським націоналізмом, - на всіх без винятку ділянках життя - в науці, культурі, літературі, мистецтві, економіці, управлінні, соціальних відносинах тощо.

Хоч і недостатньо і не всебічно, але досить широко цей стан задокументований усією сумою фактичних відносин України й Москви після двадцятих років і понині. Побіжно зазначимо, що завдання української науки, передусім історичної, - об'єктивно висвітлити ці відносини.

Україна під московсько-советською окупацією від двадцятих років і понині в боротьбі з Москвою не знала втрат і жертв ні соціалізму, ні лібералізму, а лише й виключно незчисленні жертви українського націоналізму, бо навіть українські комуністи гинули, незалежно від своїх суб'єктивних переконань, - історично об'єктивно, - за націоналізм. Так ці відносини й справи завжди кваліфікувала Москва, і це відповідає історичній правді, а не хронікальному репортажові, як дехто розуміє історичний процес.

Усі московські емісари на Україні, коли в боротьбі з нею втрачали голову, то тільки на тому, що не добавляли чи не доцінювали сили спротиву українського націоналізму, чи недостатньо його поборювали /Постішев і інші/, або самі підпали під його вплив /Волобуєв і інші/.

В іншому матеріальному оформленні, в інших зовнішніх відносинах, але якісно, квалітативно, в основі речей так само, відбувались і розвивались відносини на українських землях під польською займанщиною.

І тут відбувалася безкомпромісна й нещадна боротьба українського націоналізму з польським націоналім-імперіялізмом подібно до того, як і в підмосковській займанщині. І в західній Україні проблеми культурні, релігійні, соціальні й інші були не підметом, а лише тлом, матерією, на якій шривала й розвивалась боротьба українського націоналізму з польським імперіялізмом.

Еволюція української політичної думки

Національно-визвольна боротьба українського народу в двадцятих роках через політично-організовані його сили була зіпхнута з єдино правильної площини конфлікту - Москва - Україна, московський імперіялізм - український націоналізм, на фальшиві тори капіталізм - соціалізм. Це дезорієнтувало й розбило український народ та привело його знову в ярмо ще тяжчого поневолення.

Нині нам видаються дивовижними універсали Центральної Ради, яка нібито воює за Самостійну Україну, а в універсалах кленеться у "вірності й невіддільності" від Москви, або заява прем'єра уряду УНР Винниченка про те, що "Україна не потребує самостійности".

У цих обставинах політичної організованості тогочасної України український політичний самостійницький рух політично підпав під опортуністичну соціалістичну, антинціональну повіль політичного шумовиння - об'єктивної ворожої агентури Москви, вдався до мімікрії, найменувавши себе "соціалістами-самостійниками". Не входимо тепер в оцінку того, якою реальною організаційно-політичною силою був тогочасний національний рух; ми стверджуємо основне, що ця мімікрія під соціалізм політично самомертвила цей рух і дискредитувала його, цебто залишала масовий національний рух і боротьбу українського народу не тільки без національно-політичного організованого проводу, а що важніше - без політичної ідеї, як організувального фактора.

Від поразки двадцятих років еволюція організованої української політичної думки досягла того, що тепер в Україні вже немає жодної політичної організованої сили, яка б, бодай декларативно, на першому місці свого політичного кредо не ставила в тій чи іншій формі основного постулату політичного націоналізму - "суверенності нації й держави".

Не маємо жодних ілюзій щодо фактичних змін істотного, суттєвого характеру в натурі сучасного "національного" українського соціалізму й демократії від двадцятих років і понині, бо вони й тепер такі ж, як в 1917 роках, а тому їх роль в національно-визвольній боротьбі, очевидно, тепер ніяка. Коли, прикладом, колишній прем'єр УНР Винниченко й інші твердять, що національна ідея й суверенність нації - анахронізм", то ці голоси сприймаються як засвоєно-механічний вигук папуги. Тут побіжно ствердимо лише, що соціал-опортуністичне крило української опортуністичної думки - духовні політичні друзі винниченків - уже віддавна вдаються до політичної мімікрії під націоналізм, цебто мертвлять себе політично подібно до того, як націоналізм зробив це з собою в двадцятих роках - мімікрією під соціалізм.

Найвище і єдино істотне та вирішальне досягнення політично організованого українського націоналізму, як політичного чину нації, - це інтегральне опанування ним політичної свідомості й організованості на тій основі має.

У цьому сенс історичних досягнень боротьби українського політично-організованого революційного націоналізму.

Тягар залишків учорашнього дня

Провідна роль українського націоналізму, як організованої й організувальної політичної сили, що організує й провадить національно-визвольну боротьбу українського народу, ще далеко не скрісталізована й належно не закріплена в політичному сенсі. Це значить, що далеко не всі питання українського націоналізму, як національної суспільно-політичної системи й зброї визвольної революції та підстави розбудови відродженої держави, до кінця усвідомлені, вивчені, усталені. Не всі проблеми стратегії й тактики боротьби усталені, не скрізь і не завжди організована сила українських націоналістів, достатня й відповідна рівневі й обсягові національних цілей і конкретних завдань боротьби.

Це передусім зумовлюється тим, що організовані сили українського націоналізму сягають своїм корінням національної поразки 1917-20 рр. і того ґрунту, який ту поразку зумовив; що на націоналізмі до певної міри тяжать наслідки "вчорашнього дня" - інтернаціоналізму, марксизму, соціалізму, атеїзму й інших "ізмів", що в основі виключають і заперечують саму ідею націоналізму.

Ці обставини зумовлюють і ставлять перед організованим українським революційним націоналізмом найпекучіші завдання - звільнитись від тягару "вчорашнього дня".

Ці завдання лежать насамперед у площині ідеологічної, світоглядової й політичної кристалізації, безперервного звільнення й очищення націоналізму від ідеологічного й організаційного опортунізму й оспалості.

Український націоналізм не може ні на одну мить ухилитися від боротьби "пробоем" і "проти течії" та збиватись на манівці опортунізму й оспалості, примиренства, охлялости під жодними претекстами

будь-якого характеру - стратегічного чи тактичного, оминаючи абсолютно непорушність ідеологічних основ, Український націоналізм не може вдаватися до ідейно-політичної мімікрії й компромісу, бо в цьому лежить для нього смертельна небезпека перетворення в одну з наших цивільних т. зв. політичних партій, які, зрештою, коли й зберігають до певної міри характер українських політичних середовищ /еміграційних/, а не звичайних чужих політичних агентур /своєю об'єктивною ролю/, як це було перед 1917 р. і в 1920-тих роках, то єдино тому, що існує український революційний націоналізм, як єдина сила, що політично живить і спрямовує фактом свого існування, незалежно від їх суб'єктивної волі й бажання, зміст політичної діяльності тих середовищ.

Тому не опортуністичне наближення організованого українського націоналізму до опортуністичної теорії й практики численних українських політичних середовищ на еміграції, де часто вирує ворожа ідеологічно-диверсійна робота, а відмежування від того опортунізму, кристалізування й зміцнення національної революційної теорії й практики - єдино правильний шлях, що його треба закріплювати організаційним і політичним вихованням сил українського організованого націоналізму й народніх мас.

-----:-----

ПРО ПРАЦЮ ЗОВНІШНЬО-ПОЛІТИЧНОЇ РЕФЕРЕНТУРИ В 1968 РОЦІ

Англо-Українське Товариство

У зв'язку з відходом з А.У.Т. до ново-створеного т-ва ім. І. Мазепи певного числа англіїців і українців з табору мельниківців і УНРАДИ, перестав існувати відділ АУТ в Лондоні. В цьому році треба відродити Відділ АУТ в Лондоні під новим керівництвом і на цей відділ покласти значну частину роботи А.У.Т. До Відділу і його управи пропонується залучити всіх активних українців з нашого боку, бо не можна складати працю цілого відділу на одну чи дві особи.

З рамені А.У.Т. публікувати даліше квартално "Англьо-Юкрейнієн Ньюз". В терені звернути увагу на поширення того видання на власні, солідні розчислення.

Юкрейнієн Ревю

Видання цього журналу продовжувати з тим, щоб краще розпрацювати його поширення в Англії, а також за океаном. Дотепер ця справа погано налагоджена і журнал у великій мірі марнується, бо не доходить до властивого читача. Адресар висилки Ревю треба до ґрунту переглянути і поширити, добитися від наших установ у ЗСА і Канаді, щоб справді серйозно поставилися до поширення цього журналу.

Повести кампанію в пресі за тим, щоб "Ревю" читала наша молодь, особливо та, яка слабо говорить і читає по-українськи.

Європейська Рада Свободи /Британська Секція/

Створений за нашою ініціативою Антикомуністичний Британський Комітет складається всього з кількох людей і існує лише формально. В цьому році треба дати йому всяку можливу підтримку з тією метою, щоб цей Комітет поставити на солідну базу, а в осені скликати з'їзд, який оформив би Британську Секцію.

Відзначення 20-ліття Деклярації Прав Людини.

10 грудня 1968 р. припадає 20-а річниця прийняття ООН Деклярації Прав Людини. Цілий 1968 рік був проголошей ООН роком прав людини. У Великій Британії створився Комітет Прав Людини, який складається переважно з лівих елементів. До нього входить навіть Компартія Великобританії. Своєю метою вважає тільки боротьбу за права людини у Великобританії, а може ще десь в Африці, а про оборону людських прав в СССР чи взагалі комуністичному бльоці і слухати не хоче. Тому на нас спадає обов'язок повести кампанію в обороні прав людини за залізною завісою, особливо в Україні.

З цією метою треба:

а/ повести кампанію в пресі для ознайомлення українців і англіїців з Деклярацією прав людини, зазначуючи ті пункти Деклярації /а це майже всі/, які потоптані большевиками та заохочувати українців і чужинців ставати в обороні людських прав українців.

б/ повести акцію писання листів до англійської преси домагачись міжнароднього засудження потоптання людських прав українців в СССР і Україні.

в/ особливо продовжувати різними формами і методами акцію для оборони переслідуваних большевиками українських інтелектуалістів.

г/ Випустити від імені СУБ-у заяву про потоптання прав людини в СССР і Україні, та поширити її в Британії.

д/ Підготувати велику маніфестацію поневолених Москвою народів проти потоптання людських прав Москвою. Маніфестацію відбутися в осені.

Стимулювання акції молоді на зовнішньому відтинку

В цьому році зроблено поважний крок, щоб включити молодь у зовнішньо-політичну дію. Відбувається акція в обороні Юрка Шухевича, до якої широко залучена Сумівська молодь. Цю ініціативу треба продовжувати з тим, щоб виловити з-поміж молоді здібних зовнішньо-політичних діячів, заохочувати їх до того, щоб давали доповіді про Україну для англійської молоді, поширювали нашу літературу, писали до преси і взагалі активізувалися тому відтинку.

Мобілізування англійців для допомоги українським політв'язням

Продовжувати зв'язки з Амнесті Інтернешил, інформуючи їх про переслідування українців і про українських політв'язнів, впливати на них, щоб робити натиск на советський уряд в обороні українських політв'язнів.

Інформувати англійські допомогіві інституції, напр. жіночі організації, Оксфам, про погані умовини, в яких перебувають політв'язні в московських в'язницях і концтаборах і сугерувати їм висилку харчових чи одягових посилок їм.

Акції в англійській пресі, радіо, телевізії

Використовувати всякі можливості, напр. події в Україні і в світі, українські культурні і релігійні імпрези, національні річниці і т.д. для того, щоб органи інформації повідомляли про українську визвольну боротьбу. Для цієї мети заінтересовувати радіо і телевізію дати передачі присвячені Україні, чи українській культурі, політиці і т.д. Така організація як СУБ повинна заздалегіть поставитися про передачі через радіо, напр. Української Служби Божої, чи колядок, чи музики, в телевізії - українських танців.

Підготовка до Свята Соборности і річниці Листопадового

Зриву

У зв'язку з надходячою річницею Листопадового Зриву 1.11.1918, а також Проголошення Соборности 22.1.1919 повести акцію для інформації чужинців про наші соборницькі прагнення і контракцію проти імперіялістичних зазіхань наших сусідів. З цією метою підготувати матеріали для з'ясування історії наших Західних і Східних окраїн і для обґрунтованого відкинення претенсій польських, румунських, чеських, як також, очевидно, московських імперіялістів на наші споконвічні землі. Це особливо важливе тому, що румуни вже святкують 50-ліття прилучення Бесарабії до Румунії, а в осені будуть святкувати те саме відносно Буковини. Поляки святкуватимуть 50-ліття незалежности в листопаді, а також 50-ліття "оброни Львова і Кресув Вскходніх". Отже, треба заздалегіть підготувати сильну відповідь тим затіям. Паралельну акцію треба повести відносно повної московської окупації Кубані і інших українських земель. Цю акцію призначити на період листопада 1968 - січень 1969 р.

Діяльність районних і станичних референтів

Ця діяльність повинна бути скерована в тому напрямі, щоб якнайширше розвивати інформативну і пропагандистську діяльність, накреслену в цьому плані, у своєму засязі, мобілізувати до неї активістів з-поміж громадянства і молоді. Особливу увагу звернути на зв'язки з визначними чужинцями з боку англійців і поневолених народів, на властиве і розумне поширення і використання нашої англійської літератури, на зв'язки з пресою, радіо і телевізією.

-----:-----

НА ПАРТІЙНО-ПОЛІТИЧНОМУ ФРОНТІ

УСП-Українська Соціалістична Партія

Лідером УСП в минулих роках уважав себе проф. Панас Феденко. Ця партія мала лише кількох людей. Феденко всіх повчав демократії і рівночасно ненавидів всіх інших партійних діячів, навіть з тих партій, що були союзниками УСП. Зокрема він мав велику злобу на націоналістів і гетьманців.

На 6-ій Сесії УНРади в березні 1967 р. туди були прийняті "двійкарі". Феденко зробив з цього принципову справу і опустив УНРаду. Але його постава не була з чисто ідеологічних чи політичних причин.

В час підготовки 6-ої Сесії і передтим в УНРаді було безвихідне положення. Не було кандидата на Президента, бо всі відмовлялися, а щоби рятувати ситуацію, Микола Лівіцький запропонував Феденкові пост Президента. Феденко на це погодився, бо він вже раніше говорив, що він одинокий має моральне право на високі пости в УНРаді. Мельниківці, довідавшись про це, заявили, що коли Феденко буде Президентом, то вони вийдуть з УНРади. По довгих пересправах Лівіцький погодився сам бути Президентом. Це викликало у Феденка безмежну лютість на Лівіцького. Коли ще й прийняли до УНРади двійкарів, де головну роль грав мельниківець Маковецький, Феденко вину за це також звелів на Лівіцького і в час Сесії фракція УСП вийшла з залі. Після Сесії Феденко видав циклоstileвий лист і загрозив в ньому якнайдалше йдучі кроки, якщо не викинуть двійкарів. Всі писання від УСП видавані Феденком були підписані /14.4.67/ прізвищами: С. Довгаль, І. Лучишин, П. Феденко. В кінці липня 1967 появилася заява з датою 20.7.67 підписана: П. Феденко, Любов Марґоліна, Афіноген Парно і Б. Феденко. Тоді в УСП почалися непорозуміння. Феденко хотів вийти зовсім з УНРади, Довгаль і Лучишин противилися цьому. Дійшло до того, що два останні зложили в "Укр. Вістях" заяву, що в попередніх писаннях вони не давали своїх підписів, а підписував за них Феденко. В журналі "Вільна Україна" ч. 54, 1967, Довгаль і Лучишин подали заяву, в якій обвинувачують Феденка, що він самостійно і без згоди та відома інших членів УСП вийшов з УНРади, а у листі до Феденка вимагали відклику його заяви про виступ з УНРади. Феденко не відкликав своєї заяви в запропонованому йому терміні /25.8.67/, але виключив Довгала, Лучишина і Ріпецького з партії, про що ми вже писали у "Зв'язковім" ч. 10. Опісля всі три згадані, як члени ЦК УСП, виключили з партії Феденка і написали заяву до УНРади, що УСП з УНРади не виходила, лише вийшла із 6-ої Сесії а тепер повертається назад. Фракцію УСП очолює в УНРаді Довгаль. Тепер є дві УСП, Феденка з уже названими людьми, та Довгала зі ще двома членами. Довгаль тепер шукає за новими членами, щоби збільшити число членів партії. Між обома групами йде сврня, Феденко заскаржив Лучишина до швейцарського суду /Лучишин живе в Швейцарії/.

УНДС-Укр. Національно-Демократичний Союз

У "Зв'язковім" ч.8 було подано, що Микола Лівіцький, ставши Президентом УНРади, передав головуство в УНДС др. Леонтієві. Однак Лівіцький являється неофіційним керівником УНДС. Леонтій почав вербовку членів до УНДС.

Прийнято назад в партію колись виключеного Григорія Ткаченка з Мюнхену, полк. Татарського натомість не прийняли хоч він і хотів повернутися назад до УНДС, бо він передтим очорнював Лівицького. Також прийнято двох буковинців з Мюнхену: Т. Васкана і Белея /молодшого/. Белеї /батько і син/ мають друкарню. Старий часто їздить до Румунії, друкує для большевицького "інтуриста". На Белеїв треба уважати, бо вони цікаві люди. Ставши членом УНДС Белеї друкує задармо "Мету", журнал УНДС, головний редактор його ген. Микола Шраменко, що є заступником голови УНДС. Др. Леонтій в 1967 р. їздив до Франції і Англії та старався вербувати членів до УНДС з числа тих буковинців, що там живуть. Їх там кілька десятків. Головою УНДС в Англії є Олександр Бондарівський, а у Франції - Микола Козальський. Леонтій активний в Німецько-Українськiм Товаристві.

В громадськiм житті УНДС в Німеччині своїх людей не має. Головним їх завданням - це творити в УНРаді бльок з іншими партіями, щоби викинути "двійкарів". Разом з УНДС йде проти "двійкарів" УСП з Довгалем, а Леонтій старається тепер приєднати ще СЗСУ-СП Доленка, за що Доленко хоче підтримки УНДС щоби його партії дали повних 6 голосів в УНРаді.

УРДП-Українська Револуційно-Демократична Партія

24.12.1967 відбувся в Нью-Йорку З'їзд УРДП, що його підготував Микола Степаненко, генеральний секретар УРДП. Між Степаненком та членами ЦК УРДП в Німеччині /І. Тарасюк, Ф. Гаєнко, В. Міняйло, В. Ромашко, А. Глінін/ довгий час існували спори, що стало поглиблювалися. "Українські Вісті", орган УРДП, виходить в Німеччині і є під впливом вище названих членів ЦК УРДП, ніколи нічого про Степаненка не поміщували і також нічого не писали про З'їзд УРДП.

Степаненко, підготувавши З'їзд УРДП, вибрав собі вигідних делегатів, не звертаючи уваги на приписи статуту УРДП. В Німеччині не було окремого Крайового Комітету УРДП, а роботою керував Гаєнко, що був перед Степаненком лідером УРДП. В. Новому Ульмі виникло непорозуміння між згаданими членами ЦК УРДП та Ананієм Нікітином, бувшим ад'ютантом Багряного, і вдовою по Багрянiм, Галиною. Нікітин і Багряна приєднали на свою сторону членів УРДП в Н.-Ульмі, опісля Багряна ввійшла в тісний контакт з Степаненком і останній затвердив Осередок в Н.-Ульмі як тимчасовий Крайовий Комітет УРДП на Німеччину і Австрію, а тимчасовий КК прийняв Багряну в члени УРДП.

Непорозуміння Багряної з членами ЦК УРДП в Німеччині виникали часто на матеріяльнiм ґрунті, бо вона від них постійно жадала грошей. В політичних справах Багряна ніщо не розуміється.

Члени ЦК УРДП в Німеччині скликали 18.-19.11.1967 Крайовий З'їзд і вибрали Крайовий Комітет УРДП на Німеччину і Австрію в складі: Василь Міняйло - Секретар КК; Іван Корнійчук - Заступник і керуючий справами; Іван Тарасюк - Член КК; Андрій Ромашко - Референт Преси; Марко Козинець, Федір Козаченко, Федір Бондаренко - Члени КК; Андрій Литовченко, Іван Ворк - запасні Члени КК; Контрольна Комісія: Федір Гаєнко - Голова; Д. Рахлицький /Австрія/, О. Васильченко, А. Лаврентій, С. Паланичка - члени.

Делегатами на 5. З'їзд УРДП були вибрані: Ф. Гаєнко, Д. Рахлицький, В. Міняйло, А. Глінін, В. Ромашко, а заступниками - С. Васильченко, І. Корнійчук.

На З'їзді в Німеччині було всіх 13 членів на загальне число 48 в Німеччині і Австрії.

Степаненко запросив на 5.З'їзд УРДП лише Гаєнка, а нікого іншого навіть не повідомив про З'їзд, зате запросив і заплатив дорогу Багрянiй і І. Богомазові і запросив А. Сухаревського, що їздив на власні кошти, а з вибраних делегатів нікого не покликав. На відкриття З'їзду Степаненко запросив УНРадієвські партії, щоби надати з'їздові поваги. Партія СЗСУ-СП відмовилася взяти участь у з'їзді гостро при тому засуджуючи минулу політику УРДП та минуле деяких людей з УРДП.

Члени ЦК УРДП з Німеччини, зокрема Іван Тарасюк, як заступник генерального секретаря, розіслав в порозумінні з іншими членами ЦК

письмо до всіх Край. Комітетів УРДП, в якому вказав на незаконність скликуваного Степаненком з'їзду та заявив, що члени ЦК не беруть у з'їзді участі. На це письмо вони отримали відповіді, з яких було видно, що в кожному Край. Комітеті був поділ думок, що одні були за, а інші проти Степаненка. Члени ЦК вірили, що їхня постанова заставить Степаненка відказатися від посту ген. секретаря УРДП. Але Степаненко зумів з'єднати собі деяких впливових членів УРДП, примирився з ними, скликав і відбув 5.З'їзд, створив собі нову структуру і устрій партії, що було 3'їздом прийняте.

Члени УРДП в Європі досі не мають точної інформації про перебіг 3'їзду. Створено на 3'їзді новий пост Голови ЦК, якого досі не було, і який має тільки репрезентативну функцію.

Керівні Органи УРДП: В.І. Гришко - голова партії і керівник ідеологічного сектора; М.О. Степаненко - генерал. секретар і керівник справами партії; Ф. Гаєнко - голова фракції УРДП до УНРади; М. Воскобійник - гол. редктор парт. журналу "Наші позиції", що по 8 роках перерви мав би тепер виходити; П. Волиняк - організаційний секретар; всі вище названі є рівночасно заступниками голови і мають точно визначені функції; Члени ЦК УРДП - Багряна, Шкляр, Чавро, Легіт, Бендер, Пишкало, Гімелґрайх і ще 1 з Австралії /прізвище невідома/ Нагорний, Дябенко, Федоренко, Сендзік, Григоренко; Заступники членів - Дубок, Сухаревський, Собчинський; Контрольна Комісія - відомі лише два прізвища з Німеччини - Іван Богомаз і Іван Лиховий.

Дотеперішні члени ЦК УРДП, Тарасюк, Ромашко, Міняйло і Глінін в новий склад ЦК не були вибрані. Спочатку виглядало так, що проти Степаненка буде в Європі сильна опозиція, але виявилось, що ніхто твердо опозиції не веде, щоби не прийшло до розколу партії. Степаненко помало все переносить до США, бо там УРДП реєстрована в суді. Видавництвом "Укр. Вісті" тепер ніхто не хоче в Німеччині цікавитися, головний редактор Глінін пішов на працю до радіо "Свобода", а інші члени УРДП кажуть, що часопис є справою ЦК УРДП, а не їхньою. Іван Тарасюк, член ВО УНРади і фінансовий референт хоче покидати цю функцію і пост в УНРаді. Визначніші члени між собою розсварені, немає між ними дружності і широти та однозгідності в поглядах.

ОУНС-Мельниківці

На терені Німеччини все без змін, поза Монженом мельниківці не мають ні мережі, ні впливів по осередках, бо там лише є кількох неактивних їхніх людей. Між Яковом Маковецьким і Антоном Мельником триває ворожнеча. Перед конгресами КОУГЦУ і СКВУ Маковецький робив заходи, щоби Мельника завісити, або навіть виключити з ОУНС. В цьому Маковецького підтримував Лазовінський з Парижа.

Мельникови робив Маковецький закид, що він бандерівський поплентач. Цей закид доречі неправдивий. Мельник, як Голова ЦПУЕН, добре бачить і знає з кого складається членство ЦПУЕН і що УНРадівський блок громадським сектором не цікавиться, а тому старається бути об'єктивним. Натомість Маковецький вимагав від Мельника, щоби він від з позиції ЦПУЕН мельниківську політику і унрадівську. Маковецький хотів підступним способом повалити Мельника, шукаючи дороги до нас з бажанням домовитися, щоби ми Мельника не підтримували. Він Мельникові закидав непослух, а з другої сторони хотів Мельника нашими руками викінчити. Це пишемо тому, щоби друзі знали, якими методами послуговується мельниківці у внутрішній розгрі і до чого є спосібний Маковецький. Рівночасно, коли він хотів викінчити Мельника, Маковецький хотів змінити їхнього теренового Дідовича і заступити його Борезюком, бо мовляв Дідович підтримує Мельника. Борезюк був погодився, але після відмовився персобрати їх теренового. Мельника підтримував Нижанківський із Швайцарії, сам мельниківець, але останньо змінив своє становище до нас і признає, що ми робимо роботу правильно. Мельник, будучи на СКВУ в США, там доказав своїм однопартійцям, що так вести роботу в Німеччині, як цього від нього жадав Маковецький, ніяк не вдасться, бо в мельниківців нема сили.

Проти Маковецького ставляться гостро і деякі фракції в УНРаді, як УНДС, УРДП, СЗСУ-СП та СКТСУ, бо коли стояло питання поїздки на СКВУ, то від УНРади їздив Лівицький, Фіголь, а Маковецькому відмовили оплатити подорож на СКВУ і він їздив туди за мельниківські кошти.

Маковецький заактивізував в 1967 р. кількох буковинців у Відні, а крім того вони думають, що їхня головна сила у Франції, де є їх видавництво і осідок лідера Штуля-Ждановича. Після вибору Штуля на вождя ОУН старше членство не хотіло його слухати і робили на свою руку і вподобу, але згодом стан устатковувався і до голосу в мельниківців починають приходити молодші люди. Виглядає, ніби Штуль дає тим молодим шансу рости і що вони в проглядному часі переберуть провід мельниківців та зроблять організацію активнішою і моральною. Серед тих молодих людей бачимо такі прізвища: Плав'юк, Карманін, Шраменко, Дорожинський, Жегуць і інші.

ОУН-Двійкарі

В особовому складі нічого не змінилося. Поза Мюнхеном мають лише одного Федину в Бравншвайгу, що ніколи не був членом ОУН, але до нас дише ненавистю. Причини невідомі, але його треба мати в оці.

В Мюнхені двійкарі стараються прохатися в якусь громадську устанovu чи організацію і мати там змогу діяти. Тепер всю свою увагу вони звернули на Христ. Робітничий Рух. Всюди їм на перешкоді є наші люди. Їхнім терновим є Євген Гарабач.

Через вступ до УНРади вони стали там партнерами. Мають там підтримку др. Фіголя, ундістів Добрянського і Заяця, також Маковецького. Фіголь, Рудько, Добрянський і Заяця пов'язані в кліку економічного і приватного приятельства, бо якогось ідеологічного зв'язку в них немає. Через невдалу статтю в "Бюлетені ОУН" погіршили собі положення в УНРаді і УНДС старається викинути їх звідти.

Фінансову базу для себе і "Самостійника" вони мають головно з Англії, потім з США і Канади. З Лебедем немає гармонії. Всіх їх держить і активізує ненависть до ЗЧ ОУН. Свою політичну лінію вони усталюють в Мюнхені із ЗП УГВР. В. Стахів, Дарія Робст, о. Гриньох зачисляють себе до ЗП УГВР і часто твердять, що вони з ОУН нічого спільного не мають. В США створений з ініціативи ЗП УГВР "круглий стіл", при якому об'єднуються різноманітні елементи, але як тепер виглядає - вирвалися з під контролі Лебеда, а до голосу прийшли Голубничі і інші, на яких Лебедь не має впливу.

Про інші партії, що начислюють заледви по кількох людей, немає що розписуватися, бо немає там ані діяльності, ані якихнебудь змін.

УНРада

На засіданні фракції УНРади у вересні 1967 р. УНДС вніс пропозицію виключити двійкарів, вказуючи на місця в "Бюлетені ОУН", що суперечать заяві ОУН при вступі до УНРади. Ця пропозиція була переложена на чергове засідання. УНДС мобілізував блок, щоби при розгляді їх внеску мати більшість голосів.

Через поїздки Лівицького і Фіголя до США на СКВУ з доповідями по Америці і Канаді в УНРаді нічого нового не діялося. Там вони побачили, що бандерівці всюди є активні і всюди мають ініціативу у своїх руках. Однак вони є тої думки, що прихильники УНРади разом мають солідну силу і досить вироблених людей, щоби перевершити активність бандерівців. Частина придніпрянців і православних разом з представниками УНРади висловили невдоволення із СКВУ та вирішили скликати Світовий Конгрес під керівництвом УНРади в 1970 р. в Канаді.

Для активізації своїх прихильників створено Представництво УНРади в США під головуванням др. Фіголя в такому складі: Др. Кость Паньківський - Голова і 1. Заступник Фіголя; др. Р. Барановський - зовнішній ресорт; проф. Федоренко /УРДП/, ген. А. Валійський /УНДС/, інж. Р. Гаєцький /ОУН/. Окремо створено Представництво на Нью-Йорк: Крамаренко /УНДС/ - голова; О. Олесницький - заст. голови; А. Гудовський, Б. Ржепецький - заступники голови; др. С. Ріпецький, В. Шандор, П. Дорожинський, О. Шевченко - члени.

УНРада готує видавати друком "Бюлетень". Др. Фіголь постановив купити будинок для УНРади і вже мають на то ок. 50.000.-ДМ та провадять збірку даліше. В пляні є далші поїздки др. Фіголя до Англії і до Австралії.

Але всі планування розбилися мабуть остаточно через нову кризу. Виникла ця криза в УНРаді на засіданні ВО в кінці березня ц.р., як на порядку денному поставили розгляд двох справ: Лист 35 науковців з Америки до ЦК КПСС і становище до "Бюлетеню" двійкарів.

Як відомо, 35 викладачів і професорів, що є українцями і викладають в американських високих школах, звернулися відкритим листом до ЦК КПСС в Москві. За це їх засудили широкі кола української еміграційної спільноти.

Голова ВО УНРади др. Фіголь був проти того, щоби розглядати цю справу, але більшість поставила це на порядок нарад і ОУНС, УРДП, УНДО, УСП і УНДС були за тим, щоби цей крок науковців засудити. Оборонцями науковців виявилися ОУНС /двійкарі/ та Гасенко /УРДП/ і Добрянський /УНДО/. Цілими годинами зводилися словесні бої, а коли до того ще почали розглядати "Бюлетень ОУНС", то настала така нервова атмосфера, що др. Фіголь, Голова ВО, зрезигнував із свого посту. Чи ця резигнація остаточно, чи лише тактичний маневр, покаже будучність. Двійкарі покинули нараду і засідання не закінчилося.

Ми не радіємо з того, що в інших непорядки і неполадки. Але для правди і об'єктивності треба ствердити, що за весь час існування УНРади внутрішні чвари, роздор, інтриги звели престиж і саму діяльність УНРади майже до упадку. Ні одного поважного часопису, ні одної документарної книги, ба, навіть, якогось приличного інформаційного бюлетеню УНРада за весь час свого існування не спромоглася видати. На чвари і роздори змарнувалося грубі тоски тисяч марок, що їх УНРада зібрала на "Позику визволення України" та як пожертви від своїх прихильників. З цього приводу можна лише жаліти, а з другої сторони, треба завжди мати на увазі, що з такими людьми жодна конструктивна співпраця чи консолідація неможливі.

..Передрук із "ЗБ"язковий", ТПН.

.....

РІЗНІ БІЖУЧІ СПРАВИ

1/ Ідучи за побажанням учасників Наради Провідного Активу, в цьому числі "Бюлетеня" надруковано велику частину тексту доповіді про положення в Україні і наші завдання відносно процесів, що мають місце на Рідних Землях.

Друкуючи цей матеріал, ми мали на увазі потребу всіх членів ОУН одержати ближчі інформації та ширше наświetлення справ і подій, пов'язаних з тими матеріялами, що їх друкують в нашій і в іншій пресі. Уважаємо, що Провідний Актив докладе тепер старань, щоб з тим матеріялом заізналися всі члени, симпатичні і прихильники ОУН.

Багато матеріялів на ці теми надруковано останньо у "Визвольному Вляху", що теж треба використати, зокрема тими членами, симпатичними та прихильниками, котрі того журналу не одержують безпосередньо з Видавництва.

2 / Останніми тижнями завважено, що в Лондоні і в терені кружляють поговірки, здогади, припущення і вістки, які мають таке чи інше відношення до справ чи подій, над якими наші організаційні чинники застановляються. Це вказує, що декотрі члени не вміють придержатися засад конспірації в поведінці і в говоренні, даючи постороннім людям можливість снувати здогади, або, навіть, посідати деякі інформації.

Нашим обов'язком є пригадати кожному членові його обов'язок держати в таємниці, чи для себе все те, що є призначене лише для члена, а на зовні вести цю роботу і поширювати такі думки та інформації, які є призначені для загалу громадськості. За свідоме чи мимовільне пропущення на зовні того, що є організаційною таємницею, винні будуть притягнені до організаційної відповідальності.

-----:-----

БЮЛЕТЕНЬ

≡ Т.П. ОУН(В.Б.) ≡

Ч. 4-5 /84-85/

Липень-Грудень, 1968

Рік XI

Х Р И С Т О С Р А Ж Д А З Ч Ь С Я !

Маючи на увазі, що наступне число нашого Бюлетеня появиться в місяці лютому 1969 року, Тереновий Провід і редакція нашого Бюлетеня почуваються до радісного й приємного обов'язку висловити цим шляхом свої найсердечніші побажання з нагоди Різдва Христового і Нового Року.

Веселих святкувань Різдва Христового, щасливого та успішного Нового Року бажаємо Голові і Членам Проводу ОУН, Крайовим і Тереновими Проводами, Членству, Симпатикам, Юнацтву і Прихильникам ОУН в Україні суцільних і на Чужині, які своєю революційною і політичною роботою чи заходами і плянами наближають той День, коли вся Україна, всі її Сини і Доньки зможуть святкувати День Народження Ісуса Христа у своїй вільній державі, у своїй, звільненій з оков московсько-большевицького рабства, релігійних і національних святинях.

З особливою увагою і чуттям висловлюємо ці наші скромні святочні й новорічні побажання Голові і Членам Проводу ОУН, які одержали від IV Великого Збору ОУН дуже важкі обов'язки й завдання в організуванні революційно-визвольної боротьби українського народу за волю і державність у важких і ускладнених обставинах міжнародної ситуації. Не менш гаряче і широко вітаємо весь членський актив ОУН і юнацтво, бо віримо, що якраз вони, їхній ідеалізм і жертвовність стануть тою наційною, тривкою і діючою базою, з якої Провід ОУН черпатиме сили й засоби для організування боротьби.

Відзначаючи в спокою і з традиційною набожністю народження Ісуса Христа, дивімся на Україну, вчуваймося в невільницьке життя українського народу, шлім йому побажання, але кріпим теж свою волю і розум, щоб в недовгому майбутньому сповнилися їхні і наші мрії та побажання!

Тереновий Провід ОУН у Вел. Б-нії.

ЗАГАЛЬНО ПРО МИНУЛИЙ РІК

Проминаючий 1968 рік залишиться глибоко в пам'яті багатьох осіб з нашої сітки, які були безпосередніми організаторами, або учасниками цих важливих подій, які відбувалися.

Першою і найважливішою по суті подією стало відбуття IV Великого Збору ОУН. Оцінити цей факт короткими реченнями надзвичайно важко хоч би з тої умовини, що це був Збір, який замикав майже 25-річний період боротьби ОУН в дуже важких обставинах. Подібних обставин не було не лише в попередніх десятиліттях, але, навіть, і в цілих століттях. IV Великий Збір ОУН відбувався теж в часі великих революційних відкриттів в науці і в техніці та при значному відхиленні світу від доби ідеалізму. Лише наступні роки та десятиліття зможуть подати правильну оцінку як самому фактові Великого Збору, так і прийнятим на ньому рішенням і постановам. На тому місці варто, однак, відмітити цей факт, що як в підготовці матеріалів Великого Збору так і самому Зборі наш терен приймав дуже активну участь, а в постановах і рішеннях IV Великого Збору знаходиться поважна частина думок і праці членів з нашого терену.

Другою великою і ще не осмисленою у впливах чи в наслідках на дальший хід нашого життя була спонтанна демонстрація молоді СУМ-у під московською амбасадю в Лондоні в дні 7-го серпня, 1968 року.

Відбулася вона не цілих два тижні перед наїздом московських військ на Чехо-Словаччину, в часі, коли Західний Світ, спостереігаючи рухи військ членів Варшавського Пакту, не знав, що з того вийде. Ця демонстрація заелектризувала публичну опінію, спричинившись до сильного заакцентування української національної справи у вільному Світі. Ця демонстрація рухнула теж українською громадськістю, збуджуючи між українцями відчуття потреби різкіших публичних виступів тоді, коли для цього існують потреби. Але найглибші відчущання заманіфестувалися між самою молоддю, яка не лише провела цю демонстрацію, але була надзвичайно активною в чергових акціях і видержливою в часі трьох судових дохождень, що мали місце після демонстрації і недавно.

Третьою важною і великою була наша акція в часі т. зв. Чехо-Словацької кризи, яка тривала без перерви майже два тижні, і кульмінаційною точкою якої стала маніфестація в дні 24-го серпня, зорганізована українцями при співучасті естонців, латвійців, литовців, білорусів, мадярів, словаків і чехів. З тої нагоди роздано багато тисяч летючок.

Четвертою важливою справою на нашому терені були конференції АБН і ЕРС в Лондоні, публична масова маніфестація і віче, а теж пресові конференції і прийняття в британському парламенті, що тривали від 17-го до 28-го жовтня, 1968 року. На конференціях АБН і ЕРС були зарепрезентовані антикомуністичні рухи з майже цілого світу. Кількаденні наради, зустрічі, маніфестація і віча залишили по собі глибокий позитивний слід, який матиме належний вплив на дальший розвиток боротьби уярмлених народів з большевицькою Москвою.

Всі ці події відбувалися в своєрідній послідовності. Наша преса ще не закінчила фіксації спостережень і вражень. Прийде згодом черга на глибинні аналізи й на опановання матеріалу всіма заінтересованими.

З цих подій у пробігаючому 1968 році для членства ОУН впливає одне дуже важливе завдання - вдержати здобуті цими подіями позиції, на їх базі розгортати дальшу дію на всіх відтинках визвольної боротьби, мобілізувати свої ряди і довколишнє суспільство для дальших зусиль по лінії практичного здійснення програми ОУН.

Наші дії в 1968 році відкрили перед нами широкі горизонти. Вони вказали теж на спроможності. В наслідок тих процесів, які проходять сьогодні Україною, і в наслідок співзвучної активності еміграції ми чуємо сьогодні в пресі, в радіо і в телевізії одне важливе для нашої справи спостереження: Україна - це один з найчисленніших в СРСР народів, який може заініціювати і провести розвал московської імперії, а українці - це найбільш націоналістично наставлені люди, які ведуть безперервну боротьбу за свою державність.

Але, чи зможемо ми піднятися в тій догідній ситуації вище буднів щодняного життя? Чи зможемо вхопити владними руками гриву пробігаючого в розгоні коня, сісти на нього і скерувати на шлях до мети? Думасмо, що всі можливості для цього існують, включно до сприятливої міжнародної ситуації. Важко знеохочувати себе припущеннями про можливості тривкого коєкзистенціалізму між протиставленими силами волі та рабства. Закономірності життя інші. Врятувати Москву від загибелі може лише повна капітуляція вільного світу перед її наїздом. А до того не дійде. Тому глядім оптимістично в черговий рік і докладаймо дальше зусиль, а перемога увінчає всі патріотичні зусилля української людини й української нації!

До оптимістичного погляду в майбутнє, до активності і боротьби кличе нас добро української нації!

ВРАЖІННЯ І ВИСНОВКИ З IV ВЕЛИКОГО ЗБОРУ ОУН

Довго очікувана хвилина

Згідно з уструпваними засадами нашої Організації, Великий Збір ОУН це той найвищий законодапний форум, який має право вирішувати авторитетно і компетентно про всі справи, а найголовніше - про ідеологічну платформу ОУН, про її суспільно-політичну програму, стратегію і тактику боротьби, і про загальне керівництво її членськими кадрами в здійснюванні постанов Великих Зборів ОУН.

В періоді дотеперішньої діяльності ОУН перших два Великих Збори ОУН відбулися поза межами України. III /Надзвичайний/ Великий Збір ОУН відбувся в Україні в 1943 році. IV Великий Збір ОУН, що відбувся на весні 1968 року, мусів знову відбутися поза межами України. Причини такого обороту справи впливають як з характеру нашої Організації, так теж з програми і цілей організованої нею боротьби.

ОУН - це підпільна визвольно-революційна організація, яка бореться за побудову самостійної України. Як така, ОУН не визнавала й не визнає того стану поневолення, в якому знаходилася Україна в усіх періодах діяльності ОУН, і в якому знаходиться вона сьогодні. Колись дагніше більшовицька Москва, Польща, Чехія, Румунія і Мадярщина, згодом гітлерівська Німеччина, а сьогодні імперіалістична Москва уважали українські національні території складовими частинами своїх держав. Хто з українців годився з цим станом, той мав можливість щось робити в рамках існуючих у цих державах законів та політики панівних народів. Хто з таким станом не годився, а це неперодження маніфестував активною дією по лінії ідей самостійності і суверенності, того панівна влада окупанта притягала до відповідальності, карала, або фізично усувала з лиця землі. Тому ОУН від самого початку стала таємною, підпільною організацією, яка прогласовувала незаконні в обличчі ворога ідеї і ці ідеї здійснювала проти волі окупанта.

Підпільний характер дії ОУН має за мету схоронити перед ворогом її членів і Провід, мережі організаційної побудови, зв'язки, методи, засоби і плани дії, виставляючи проти ворога лише свою державницьку програму і наслідки своєї дії. А тому, що великі Збори, конференції, відправи і наради являються скупченням в одному місці більшої кількості провідного активу ОУН, то для таких форумів підбирається найпевніше місце як під оглядом потреб безпеки їх учасників, так теж і з уваги на бодай мінімальні можливості свободної праці.

Не зважаючи, одначе, на це, де і в яких обставинах, чи в якому місці відбувалися Великі Збори ОУН, наслідки їхньої праці мали завжди величезне значіння для ОУН і для визвольної справи в цілому. Во кожний черговий великий Збір ОУН вносив щось доброго і конечно потрібного в її програму, фіксували цим шлях розвитку політичної думки нашого руху в обличчі розвитку державницьких стремлень народу та міжнародної ситуації.

III /Надзвичайний/ Великий Збір ОУН відбувся в 1943 році, коли Україна була під гітлерівсько-німецькою займанщиною. Цей Збір став фіксатором того, що ОУН досягнула своєю думкою і дією від 1941 до 1943 року. Ці здобутки були дуже великі. Праця того Збору проходила під кутом існуючих в тому періоді боротьби потреб, охоплюючи теж перспективно надходяче майбутнє. Через нецілих два роки загальне положення в Україні і в світі значно змінилося, але чергового Великого Збору не можна було провести. Його потреби виповнилася конференція в 1945 році в Україні і Перша Конференція ЗЧ ОУН в 1947 році на чужині.

Але, не зважаючи на повище, питання скликання IV Великого Збору стояло завжди на порядку денному. З упливом років воно поглиблювалося і поширювалося, аж вкінці, з хвилиною смерті сл. п. Провідника Станана Бандери стало прямо невідкличним. Тому Друга Конференція ЗЧ ОУН стала виразно на становищі підготовки і відбуття Великого Збору.

Перший етап підготовки Великого Збору виявив насичено його потребу в цілому ряді питань ідеологічного, програмового й політичного характеру. Бо цим разом ішлося не лише про уточнення, поглиблення і поширення цих питань, на які після впливу 20 років важко було шукати задовільняючої відповіді в постановах III /Надзвичайного/ Великого Збору, але і про цілий ряд справ, видвигнених і міжнародною ситуацією і теперішнім положенням в Україні, і - навіть - у наслідок розвитку відносин в нутрі та назовні Організації на закордонному відтинку. А над усім висіла конечність впорядкування правного стану в ОУН.

Рік за роком приносили прояснення, а підготовка матеріалів набиравала виразнішої форми та змісту. Вкінці наступив сам Збір. Над його учасниками домінувала Україна і боротьба за її визволення. Лише тут і там, деколи в наслідок непорозуміння, а деколи під впливом злої волі цю загальну настанову притемнювали елементи чужого наставлення. Але інакше не могло бути. 25-річна віддаль між попереднім і цьогорічним Великим Збором не була легкою до переступлення.

У висліді відбуття IV Великого Збору наша Організація одержала впорядкування правного стану, завершеного обранням Голови і Членів Президії Проводу, які в свою чергу покликали до дії закордонну частину Проводу ОУН. Прийнято новий устрій, нову програму й нові постанови в ідеологічних питаннях і в питаннях політики на різних відтинках дії ОУН. Цим закінчено можливості спекулятивних міркувань над цими питаннями, які давали можливості вільної інтерпретації їх як в нутрі ОУН, так зокрема на зовні. Але найосновніший здобуток IV Великого Збору ОУН лежить в його обширних постановах в ідеологічних і програмових питаннях, і в сильному наголосові на організування боротьби за визволення.

Ідеологічні й політичні принципи ОУН

Кожний суспільно-політичний рух, а тимбільше ОУН, виводять свої програмові постулати й засади з певних, незмінних щоденною діяльністю принципів, які окреслюють духово-політичні перани не так самого руху, як радше спільноти, цілям якої той рух служить.

В постановах IV Великого Збору ОУН, які з'ясовують гловні ідеологічні й політичні принципи ОУН, Великий Збір став ясно і безкомпромісово на позиціях християнського ідеалізму, притаманного духовості українського народу, проти насильно насадженого українцям матеріялістичного світогляду. Всупереч теперішній тенденції в міжнародній політиці прямувати до понаднаціональних територіальних блоків як наріжного каменя для політичної карти світу в майбутньому, Великий Збір став на становищу національних суверенних держав. Він відкинув теж всякі інтервенційні чи еволюційні концепції визволення України з незолі, ставши твердо на становищу, що остаточний успіх нашої визвольної боротьби "залежатиме тільки від організації революційно-визвольних сил і спроможностей народу. Концепція власних сил, видвигнена на Першому і чергових Великих Зборах, розроблена і випрацьована в доцьогочасній боротьбі, одержала визнання і на IV Великому Зборі ОУН. Особливу увагу присвятив Великий Збір таким компонентам нашої державницької концепції, як людина, родина, нація і держава, вирізняючи в тому глибоке позитивне наставлення до індивідуалізму, органічності, вольовості і державності як найвищої форми буття нації. В усіх питаннях духовості, соціальності, політичності і державності Збір відкликався не до політичних чи соціальних доктрин, до яких відкликаються і з яких беруть свій початок міжнародні рухи, а в тому і комунізм, але до українського народу, його духовості, культури, розвитку соціальної думки і традицій державності, маючи на увазі, що це не парашкаджатиме народові користати із здобутків на цих відтинках інших народів, а різночасно, що лише такий шлях може гарантувати нації природній розвиток її суспільно-державного життя.

Програма державного будівництва

Як в ідеологічних питаннях, так теж і в питаннях програми державного будівництва IV Великий Збір зробив значні поширення та уто-

чення того, що перейшло до нас з рішень і настанов попередніх Великих Зборів СУН.

Визнавши, що держава є найвищою політичною формою організації нації, і що в центрі уваги державної влади буде українська людина, як одужотворена істота, а через неї родина й народ, IV Великий Збір наголосив, що українська держава буде державою національною, правовою і всенародною, яка охоплюватиме всю українську етнографічну територію, влада підлягатиме законам і контролі нарсду і яка забезпечуватиме соціальну справедливість жителям української землі. Свобода слова, думки, сумління, віровизнання, політичного переконання, зборів, організацій, вибору праці і місця осідку, персональна безпека та інше – будуть забезпечені законом. Влада базуватиметься на принципі триподільності, а всі органи законодавчі і виконавчі обиратимуться народом прямо, або посередньо /друга палата/. Іншими словами, програма державного будівництва, ухвалена IV Великим Збором, пропонує народові парламентарний устрій західного типу з усіма можливостями на відновлення традиційних форм на самому верху. Судівництво – незалежне, незалежність Церкви від державної адміністрації, але повднання на базі спільної дії в рямках одного організму -- нації. Безплатна освіта для молоді в передшкіллі, народніх і середніх школах і безплатні студії для здібної молоді на високим школах. В економіці і в народньому господарстві IV Великий Збір став на становищу приватної, кооперативної, громадської і державної власности на засоби виробництва з особливим наголосом на приватно-індивідуальну, кооперативну або громадську власність, відповідно до волі й настанови заінтересованих. В ділянці сільського господарства IV Великий Збір вийшов із засади, що земля належить народові, а тому вона буде передана безплатно в приватну власність хліборобів в розмірах середнього типу господарств, без права на спекуляцію землею. Шойно після цього селянські двори зможуть об'єднуватися в кооперативні чи інші виробничі об'єднання. Цей же принцип відбитий в постановах про засади торговельної і фінансової політики.

Іншими словами, ціла програма державного будівництва є пронизана увагою до української людини і родини, які мали б посідати найкращі умовини життя і розвитку, ідучи за засадою, що коли українська людина буде вільною, здоровою, заможною і забезпеченою перед високим і насильством, то сильною буде українська нація і їй найвища організація – держава.

Все це стоїть, очевидно, в різкій, безкомпромісовій протилежності до того порядку і стану, що його нанесли Україні московські більшовики. Воно теж є поширенням, поглибленням та уточненням того, що впроваджено на попередніх Великих Зборах, а зокрема того, що положено в основи Деклярації УГЕР, проголошеної в 1944 році.

До завдань членства ОУН

Хоча постанови IV Великого Збору в ідеологічно-політичних і в програмових питаннях є основними, підстановими рішеннями, які визначають вихідні позиції руху і унагляднюють той ідеал, до якого наш рух прямує, то все таки вони становлять лише частину тих питань, над якими радив Великий Збір.

Одною з дуже важливих розділів у постановах IV Великого Збору ОУН є розділ, присвячений Організації, або тому, що відповідало б на запит – ким, як і коли має реалізуватися програма ОУН. Тому і ми в нашій першій пробній оцінці IV Великого Збору зупинемося обширніше над цим розділом.

Коли ходять про найосновніші завдання ОУН, то IV Великий Збір схарактеризував їх так:

1/ Як на попередніх етапах так і тепер, незмінним завданням ОУН є формувати українську державницьку думку, вирощувати революційні кадри до боротьби і державного будівництва, організувати боротьбу за визволення, включно із збройною, і керувати нею, залучуючи в русло революційних змагань всі самостійницькі елементи, всі прошарки народу.

2/ Боротьба ОУН за УССД в"яжеться тісно з життєвими інтересами української нації і спирається на її сили...

3/ На сучасному етапі боротьби головним ворогом незалежності і суверенності України є московсько-большевицький шовіністичний імперіялізм, який намагається знищити духову і фізичну субстанцію української нації. Пробойовою силою московського імперіялізму є ЦК КПСС, його експозитури в т. зв. сов"єтських республіках і терористичний апарат КГБ.

А "практичне здійснення цих важких завдань...узаляженне великою мірою від якості її членських кадрів...ОУН вирощує в своїх рядах людей з високими прикметами характеру і моралі, з глибоким інтелектом та розумінням завдань супроти нації, людей відважних і жертвних, з ясним розумінням цілей і методів боротьби за визволення України".

З того, і з наступних, тут не цитованих постанов IV Великого Збору, для праці на відтинку кадрів ОУН накреслено такі особливіші завдання:

- праця в напрямі постійного й здорового росту Організації на всіх теренах її діяльності,
- селекція членства на основі вимог Організації до них,
- постійна перевірка готовості членських кадрів сповняти завдання.

Згідно з постановами Великого Збору, членські кадри повинні знаходитися завжди в авангарді боротьби, а кожний член повинен спеціалізуватися по лінії його особливих завдань і функцій.

Є дві найважливіші й найширші площини повсякчасної дії членства ОУН. Перша - це розкривання і побороювання московської системи державного й партійного апаратів, його ідеології і програми, і друга - це ширення нашої програми і мобілізація української громадськості та залучення її до боротьби з ворогом. Одна і друга площини виходять далеко поза наші українські ряди, прямуючи в західний світ з ціллю мобілізації його здорових сил до тих самих завдань.

Завдання членського активу і ОУН як цілості, накреслені Великим Збором, охоплюють всі ділянки і всі відтинки фронту. Ці завдання випливають з програми, з існуючого в Україні стану, з небезпек, що випливають з деяких песимістичних поглядів та еволюціоністичного наставлення наших противників, і з питомої нашому рухові настанови в боротьбі. Вони є офензивні, а не вичікуючі чи дефензивні. Свідомість про смерть від голоду п"ять мільйонів українських селян у 30-тих роках стає в цих питаннях децидуючою. Активна боротьба української нації в роки Визвольних Змагань і після них ледви чи дорівнює своїми жертвами тому одному трагічному епізодові.

В попередніх розділах ми зупинялися лише на найважливіших розділах та аспектах постанов IV Великого Збору, не стараючись подавати повний їх опис чи аналіз. Все це з постанов, що було призначене для опублікування членству ОУН і загальові громадськості, було надруковане у "Визвольному Вляху", кн. X і XI-XII за місяці жовтень, листопад і грудень 1968 року. Ці матеріали друкуються також в "Шляху Перемоги", а частина їх /Звернення/ були надруковані теж в "Українській Думці". Завдання членів, симпатиків і юнацтва ОУН є запізнатися основно з всіма постановами, а основніші частини - Головні Ідеологічні й Політичні Принципи ОУН та Українська Держава і її Організація - старатися засвоїти повністю і докладно. Дуже уважно треба простудіювати всі інші розділи, що охоплюють питання нашої політики на внутрішньому і зовнішньому відтинках, на культурному і церковному відтинках, а теж на відтинку молоді і юнацтва ОУН. Організацією тієї справи на місцях повинні зайнятися Вишкільні й Пропагандивні Референти в клітинах ОУН.

Другою важливою справою є розпропагування рішень IV Великого Збору ОУН між українською громадськістю. Низові клітини ОУН, а в тому і кожний член зокрема повинні докласти старань і заходів, щоби якнайбільша кількість українців запізналася з рішеннями Великого Збору, а зокрема з тою частиною, що відноситься до української держави та її організації. На ці теми варто б ініціювати й організувати доповіді по громадах з інформаціями про Великий Збір та його рішення.

Відповідну до хвилини інформацію про Великий Збір треба провадити теж і живим словом по хатах і на праці, вказуючи людям на матеріяли і допомагаючи їм їх набути. Названі нами числа "Визвольного Вляху" можна завжди одержати в УВС в Лондоні.

Така настанова до цих справ матиме декілька позитивних наслідків. Перше — громадськість стане обзнайомлена зі всіма питаннями і проблемами, над якими працює наша Організація. Друге — це оживить у значній мірі існуючу подекуди пасивність до політики, викличе заінтересування, а людям дозволить розпізнатися ґрунтовніше в тому ідеалі, яким являється для всіх самостійна українська держава. І третє — це те, що обізнаність викличе розмови і дискусію, а дискусія дозволить нам пізнати настанову громадськості до наших програмових заходів.

Наші міркування над програмовими матеріялами IV Великого Збору і наші заключні вказівки та поради доцільно закінчити такою цитатою з кінцевого слова Голови Проводу ОУН на IV Великому Зборі ОУН:

"Духовність українського націоналізму — це духовність героїчна, вона дає силу не тільки незламно видержати до кінця, а й мобілізувати оточення, опанувати його нашими ідеями і повести до переможного бою... У глибині героїчного напруження націоналістичної духовності бачимо далекі історичні перспективи і творчі потенції".

25-РІЧЧЯ АБН

Величаво і спонтанно пройшли цього року відзначення 25-річчя АБН в Лондоні і в деяких місцевостях у терені. Були вони сполучені з Конференцією АБН, а рівночасно і з відзначенням першої річниці існування Європейської Ради Свободи.

На ювілейній сесії АБН в Лондоні учасниками були репрезентанти антикомуністичних рухів таких країн: Британії, Франції, Данії, Італії, Німеччини, Данії, Швеції, Чехії, Словаччини, Румунії, Болгарії, Малярщини, Хорватії, Білорусія, Литва, Латвія, Естонія, Вірменія, Туркестан, Індія, Південний В'єтнам, а на інших імпрезах того часу ще і від Голландії, Кореї і Португалії. Посередньо були заступлені теж антикомуністичні організації з Бельгії і США. Понад 60 осіб різної національності, рас і політичної приналежності вітали, одобряли й піддержували ідею та ініціативу основоположників АБН з 1943 року, яких у подавляючій більшості уже немає між живими, бо згинули вони в боротьбі з большевицькою Москвою.

Слухаючи доповідей цих представників, дискусії над проробленою працею і проєктів резолюцій, людина відчувала, як в її нутрі росте надія і сили, і я у перспективі майбутнього формується дружня співпраця речників уявлених народів з представниками вільного світу.

Важко, і не зовсім конечно, є подавати подрібні відомості з тої справи в "Бюлетені ТП", коли так багато обширних репортажів, текстів доповідей і резолюцій надруковано в нашій пресі. Майже повну і компетентно підготовану збірку матеріялів надрукував "Визвольний Влях" в числі XI-XII за 1968 р., до яких відсилаємо наших членів, симпатиків і прихильників.

На тому місці треба відмітити з признанням добре зорганізоване відзначення 25-річчя АБН 6-тим р-ном у Братфорді і 3-тім р-ном в Поттінггамі, що мало місце під кінець місяця жовтня. Інші клітини та громади, за виїмком 1-го р-ну, який був заабсрбований дією і акціями в Лондоні, проявилися значно слабше в тій справі, за виїмком, очевидно, доброї організації учасників на дотичні імпрези в Лондоні.

Але є ще і буде ще багато можливостей і нагод для популяризації справ АБН та наших здобутків на зовнішньому відтинку в майбутньому. Розпоряджаючи тепер такою великою кількістю репортажних звідомлень, доповідей, резолюцій та інших матеріялів, на місцях не буде трудно організувати спеціальні вечори для насвітлювання та обговорювання цих справ.

Тереновий Провід радить Проводам низових клітин мати на увазі й належно використати догідність хвилини для популяризації між громадськістю наших здобутків в роботі на зовнішньому відтинку. Зокрема стислі інформації, опрацьовані на основі вказаних попередньо матеріялах, треба довести до відома кожного члена шляхом індивідуального чи гуртового їх перероблення, або шляхом реферування і навітлення на організаційних сходах.

ВІДГУКИ НА ДЕМОНСТРАНЦІЮ МОЛОДІ

Демонстративний виступ української молоді СУМ-у під московською амбасадю в Лондоні в дні 7-го серпня викликав, як уже згадувалося, широкий резонанс у світі. Подібною луною прокотилася ця подія теж і між українцями. Говорили про це наші приїздили й противники. ТП одержав з тієї нагоди листи від Друзів з інших країн. Один із цих листів друкуємо на цьому місці.

"Мені видається, що вирвавшись з традиційних форм акцій, українська молодь ступила сливе на одинокий шліх дії, який промовляє до публічної спінії, пробивається в пресу і в радіо, демаскує ворога і мобілізує світ по нашій стороні.

Таке наставлення є не тільки правильним, але єдино можливим для революційної організації. Бо коли іде мова про ворожий світ, то маємо до діла з людьми з все новою ініціативою, очайдушними мілітантами і фанатиками. Тому вони мають такі великі успіхи в організуванні "походів миру" і в паленні амбасад некомуністичних країн, атакуючи всіх, хто знайдеться на шляху здійснювання їхніх прокомуністичних і промосковських планів. По другій стороні бачимо різних "свідків єгови" і "старих бабусь", що спокійно, під поблажливі усмішки прохожих, продають свій крам. І якраз до цих "бабок" зачали уподібнюватися декотрі наші акції. Маніфестації – це певна форма боротьби, а не парачи під "дбайлизим" наглядом поліційних органів.

Очевидно, що в чужому середовищі не можливо організувати від початку фанатичних демонстрантів за нашу справу. Але наше 20 літнє перебування тут підготувало ґрунт під змінність деяких метод дії. Зокрема народжене тут покоління посідає всі потрібні передумови для врізноманітненої дії та підсилення потенціалу нашого визвольного руху.

Очевидно, що такі пропозиції стрінуться із закидами про шкідливість для національної справи такого роду акцій. Так було колись і в Україні, де "покликані репрезентанти" тремтіли за добро "кооператив" і "маслосоюзів" чи "народніх торгівель". Але ОУН робила те, що диктувалося рацією боротьби.

Правдою є, що IV Великий Збір став першим кроком на лінії наближення закордонних кадрів ОУН до України і боротьби на Рідних Землях. Справа лише в тому, що це наразі резолюції і постанови. Якщо за ними не буде революційної дії, якщо в націоналістичні форми не введеться революційного духа, то станемо такими "націоналістами", як мельниківці.

Не знаю, як членство Вашого терену сприйняло дотичне письмо ТП. Припускаю, одначе, що вони сприйняли це з радістю, бо так я читав цей матеріал. Справа не так у тактиці, як у психологічному наставленні. Ті, що висловлюються за "охороною реальних здобутків" мусіли психологічно віддалитися від головної напрямної ОУН, якою є революційна боротьба.

Між молоддю знайдуться опортуністи і хруні, перевертні і денационалізатори, яких бачиться між старшими, але між нею знайдеться багато з тої самої кості і крові, з якої вирости ті, що організували революцію в 30-тих роках, заповнюючи тюрми і концтабори. Відбута у вас маніфестація є найкращим свідченням про цю духом і чином здорову молодь, з поміж якої наспіє поповнення рядів ОУН.

Українське громаднство іде за нашою ОУН з віри в її революці-

йність. Сила нашого Руху вимірювалася завжди його великими, рішучими чинами, а не лише самою програмою. Притуплення тої характеристики властивості ОУН відверне нараз від нас. Я вірю, що ми будемо спроможні впливати на громадськість нашими ідеями й нашими чинами. Бо крім ідеї потрібно ще чину. Самі декларації революції не творять".

Стрийський /скорочено/.

ПРОВІД ОУН РОЗГОРТАВ ДІЮ

Відбутти IV Великого Збору ОУН, обрання Голови Проводу та означеної Устроєм ОУН кількості Членів Проводу впровадили Організацію, зокрема її закордонні частини, на шліх ґрунтовнішої внутрішньої перебудови та переакцентування гієрархії завдань. Тому не дивно, що на протязі декількох місяців по тій лінії не помічалоси звичайним оком особливіших потягнень.

На ділі, однак, справи представлялися значно інакше. До сьогодні перед нами лежать зредаговані остаточно й опубліковані Постанови і резолюції. Президія Проводу виповнила передбачену її Устроєм функцію, покликавши до дії повний склад Проводу. Провід відбув уже свої перші наради, обговоривши й прийнявши ряд напрямних для практичної дії під сучасну перу.

Хоча всі підготовчі повинності ще не вичерпані й не викінчені, то найважливіші питання пішли значно вперед. На черзі є реорганізація ЦП, а згодом наступить перестановка в усіх клітинах за новими напрямними й теперішніми потребами.

Не маючи ще можливостей подати низовим Проводам повного перегляду загальних планів та випрацьованих на тій основі планів для дальшої дії на нашому терені, ми все таки передаємо цим шліхом під увагу провідного активу і членства то, що треба вже тепер знати, або мати на увазі при керівництві роботою на місцях.

Фінансові Справи

Постанови IV Великого Збору в фінансово-господарчих питаннях і в зобов'язаннях для членів та організованих симпатиків звучать так:

1/ Кожний член ОУН зобов'язаний сплачувати членську вкладку у висоті визначеній Великим Збором. Ця постанова зобов'язує також кандидатів в члени і організованих симпатиків. Також члени Юнацтва ОУН зобов'язані сплачувати членські вкладки. Висоту членської вкладки для Юнацтва ОУН має визначувати Провід Юнацтва ОУН.

2/ Крім членської вкладки всі члени, кандидати і симпатички ОУН мають платити податок у висоті 1 % від заробітної платні нетто. Також прихильники повинні зобов'язатися до плачення податку з такої висоти.

3/ Організації Українського Визвольного Фронту і їх Відділи повинні сплачувати на потреби Організації щонайменше 2 % від свого приходу. Кооперативи, клуби, спілки і приватні підприємства та професіоналісти повинні сплачувати щонайменше 3 % від зиску.

4/ Один раз в році мають бути переведені на всіх теренах збірки на Визвольний Фонд ОУН.

5/ Всі члени і кандидати мають передплачувати офіційні видання ОУН "Шліх Перемоги", "Визвольний Шліх" та книжки видані Проводом ОУН. Вони мають також приєднувати між симпатиками і прихильниками передплатників і платних читачів названих тут видань. Збірка на пресфонд "Шліху Перемоги" має бути перепроводжувана що два роки.

6/ Також що два роки належить переводити збірку на АБН, але в цих роках, коли не має збірки на пресфонд "Шліху Перемоги".

7/ Члени, кандидати, симпатички і прихильники ОУН повинні старатися переводити принагідні збірки на потреби ОУН, зокрема на українські радіопередачі в Мадриці.

8/ Устійнено і прийнято, що висота членської вкладки для членів і висота вкладки від кандидатів та симпатиків /організованих/ з терену В. Британії виносимиме 3 шілінги місячно.

9/ Теренові Проводи і членство ОУН мають сприяти розвиткові кооперативних і приватних господарських підприємств, в яких гаангажовані наші члени, кандидати, симпатички і прихильники. Згадані підприємства зобов'язані сплачувати на визвольний Фонд відповідну суму від зисків.

Коли ж ходить про наш терен, то ці справи будуть розроблятися за таким порядком:

1/ Зараз, і аж до чергового зарядження, всі члени, кандидати і симпатички сплачують вкладки та оподаткування у такій висоті, як це було устійнено інструкцією Фінансово-Господарчої Референтури після Мостої Конференції 34 ОУН.

2/ Інструктивні вказівки і доручення у цих справах будуть вкоротці опрацьовані на основі постанов IV Великого Збору, вислані до клітин, і впроваджені в життя з початком 1969 року.

Інші цілянки

Взявши під увагу постанови IV Великого Збору ОУН та існуючий стан в нутрі ОУН і поза нею, на відтинку загалу громадськості, особливий наголос треба ставити:

1/ систематичне і всестороннє ознайомлювання членських кадрів, а почерез них і громадськість із завданнями нашого руху на теперішньому етапі боротьби, щоби як членський актив так і громадськість могли віддати цій боротьбі потрібні зусилля;

2/ чітко і ясно з'ясовувати наші ідейно-політичні позиції в усіх відношеннях, щоби наш рух користувався надаліше можливостями бути орієнтиром та інспіратором в боротьбі нації за державність.

3/ Додавши обширно і точно нашу програму державної будови, повести всюди сильну роботу в тому напрямі, щоби громадськість втягала в себе ще більше елементів державницького світогляду, а тим самим подвоювала свої зусилля в боротьбі за державність.

4/ Поширювати й поглиблювати спільний фронт уярмлених народів в кожній місцевості і на кожному відтинку.

5/ Кожну нагоду зустрічі члена ОУН з людиною з підбольшевицького світу використовувати вміло для викликання, або підсилення у неї в націоналістичних ідеях і в потребах боротьби з Москвою. Ліквідувати в зародку всілякі такі прояви опортунізму, які ворог може використовувати для підсилення своїх пропагандивних заходів проти нашого руху.

6/ Політизація і революціонізація членських кадрів ОУН шляхом омолодження їх доростом, посилення політичного вишколу, віріманітнювання дієвими акціями й елімінацією з рядів морально-розложених одиниць.

7/ Зберігання суверенітету дії ОУН шляхом нев'язання її з жодними опортуністичними угрупованнями, за виїмком поодиноких потреб "ад-гок" з точно визначеною, неперманентною метою.

На цьому місці ми навели лише найзагальніші питання і подали до них настанову Проводу, бо опрацювання цілості практичних вказівок до всіх питань загального й теренового характеру наступить троха пізніше.

Але і з повишого виходить зовсім ясним напрямок наших заходів сьогодні. Вони є спрямовані в тому напрямі, щоби цілу Організацію поставити на властивий рівень політичної і цієвої готовості, розвивати далі її дію, мобілізувати докільля, орієнтувати його та провадити шляхом посиленої акції проти воєга та його зусиль.

Перше, що є найважливішою передумовою для підсилення впливо-
вої і оперативної спроможностей членського кадру, це прискорена
ліквідація того психо-морального поденергування та нетерпимості,
які нажилися по клітинах у наслідок невідповідного трактування
своїх функцій та прерогатив, а чи в наслідок персональних антаго-
нізмів, спричинених побутовими умовами.

Повище сказане не є явищем загальниковим. Такі ситуації ство-
рюються тут і там, але і це наносить нашим спроможностям поважні-
ші перешкоди.

Належне потрактування наших програмних заłoженъ, конценрація
уваги на здійснення завданъ, розподіл та контролю праці, взірцева
поведінка та відношення до себе, поборювання егоїзму, егоцентризму
- це засоби і середники, при допоміж яких потрібно змагати до підси-
лення наших спроможностей на дальшу дію і впливи.

Такий стан треба плекати не лише в наших рядах, але і в кожно-
му секторі легального організованого життя.

-----:-----
ВІДЗНАЧЕННЯ 40-РІЧЧЯ ОУН

В кінцевих днях січня і в початкових днях лютого 1969 року при-
падає 40-кова річниця від дня заснування ОУН. Провід ОУН прийняв
такий загальний план у відношенні до тієї важливої справи:

- а/ Випустити в продаж "Нарис Історії ОУН", опрацьовану д-ром
П. "Ірчуком і редакційною колегією;
- б/ Провести в 1969 році Ювілейну Збірку на Визвольний Фонд
ОУН;
- в/ видати для пропагандивного вжитку відповідні матеріали на
чужих мовах;
- г/ Видати Звернення Проводу до членства ОУН і окремо для за-
галу громадськості;
- г/ Провести спеціальні сходи та відправи членського активу,
присвячені 40-річчю ОУН;
- д/ Масові відзначення 40-річчя ОУН проводити так, щоб це охо-
плювало весь період боротьби, а не обмежувалося лише до відзначе-
ння Першого Великого Збору ОУН;
- е/ Спільного відзначення тієї справи з мельниківцями чи дві-
йкарами не робити.

У зв'язку з повищими рішеннями й настановами Проводу ОУН, за-
гальний план відзначення 40-річчя ОУН на терені Великої Британії
має проходити за таким загальним порядком в організаційних і про-
грамових питаннях:

1/ Станичні Провідники одержуть в скорому часі на свої руки
відповідну кількість примірників книжки "Нарис Історії ОУН" для
продажі між членами, симпатиками й прихильниками ОУН. Книжка бу-
де вислана з нашого видавництва в Мюнхені. Розчислення за неї
будеться робити організаційним шляхом за вказівками, які будуть
подані Станичним Провідникам окремою інструкцією.

2/ Ювілейна Збірка на Визвольний Фонд ОУН буде проведена на
нашому терені в місяцях лютому і березні 1969 року. Завданням чле-
нів буде докласти старанъ, щоби ця збірка була дійсно ювілейною
як шириною свого засягу, так і результатом. Докладніші вказівки
що до збірки, правильник, збіркові листи і заклики будуть вислані
в терен нормальним організаційним шляхом.

3/ Звернення Проводу ОУН до членів буде вислане до клітин.
Звернення Проводу ОУН до громадськості буде надруковане в нашій
пресі.

4/ В часі між 28-мим січня і 3-тм лютого, 1969 року в кожній
організаційній клітині відбудуться спеціальні організаційні сходи
ни для відзначення 40-річчя ОУН внутрішньо-організаційним поряд-
ком. Програма таких сходів повинна включати: Декалог, Звернення
Проводу ОУН до членів, Денний Наказ ТП і один, або і більше коро-
тких рефератів чи доповідей про ОУН.

Ці сходини проводити в якнайкращій підготовці при участі всіх членів ОУН в клітинах. Окремі сходини проводити зі симпатиками та організованими прихильниками. Ці вказівки відносяться в однаковій мірі для мужеської і жіночої сітки ОУН. Юнацька сітка ОУН одержить вказівки своєю мережею.

5/ Для відзначення 40-річчя ОУН на широкій громадській базі призначається цілий місяць лютий і березень, з тим, однак, розподілом, що локальні чи окружні імпрези повинні відбутися в лютому і в першому тижні березня, а відзначення тої річниці ОУН в Лондоні на рівні тереновому відбудеться в половині березня.

Для Районових Проводів лишається до вибору лише з наступних доступних форм відзначення 40-річчя ОУН на місцях:

- а/ імпрези окружного характеру з відповідною широкою та змістовою програмою при найчисленішій участі громадянства, і
- б/ кожна громада у себе відповідно до локальних можливостей, або
- в/ вічеві зібрання по громадах з доповідями, присвяченими 40-річчю ОУН і окружні зібрання з програмовою і концертною частинами.

Тому, що ці імпрези будуть присвячені політичній організації, її програмі і боротьбі, радимо будувати програми окружних імпрез так, щоби той політичний аспект був домінантною частиною імпрез, а концертна лише допоміжною для відрізантнення програми. В цьому випадку можна підготувати кілька коротких доповідей чи рефератів за таким приблизно порядком: політичне тло та історія ОУН і організованої нею боротьби; ідеологічні засади ОУН від Першого Великого Збору ОУН по сьогодні; Програма і державне будівництво ОУН; Стратегія і тактика боротьби ОУН за державність.

До відзначення 40-річчя ОУН по громадах і за округами ангажувати місцевий провідний актив, не обтяжуючи цим ТП, увага якого буде сконцентрована на тереновій імпрезі в Лондоні.

Для легалізації тої справи на громадській базі вживати такі середники: за ініціативою місцевих чи окружних клітин ОУН-у; за ініціативою спеціально створених для тої справи комітетів, зложених з провідних членів і репрезентантів місцевого організованого життя; за ініціативою комітетів, зложених з представників місцевого організованого життя.

Всюди, де можливо, включати в підготовку і в програму молодь. До участі запрошувати теж гуртки Пласту-КВМУ.

Не в'язатися з мельниківцями чи двійкарами, наколи б вони висували пропозиції чи претенсії, вказуючи, що наша програма відзначення 40-річчя ОУН охоплює весь період її боротьби, а тому спільної бази бути не може.

Підготовку організувати скоро, щоби інші не випереджували. Справ іншого характеру, чи зовнішніх акцій зараз не прощається, але цього виключати зовсім не можливо, бо може заіснувати потреба і на це.

Про всі заходи на місцях інформувати організаційним шляхом ТП. Залі вдекорувати національним і революційним прапорами, емблемами ОУН і нашими кличами. Репортажі слати до нашої преси.

6/ Вести через цілий той двомісячний період пошвавлену пропагандизну акцію в напрямі поширення постанов IV Великого Збору, використовуючи для цього наші видання, зокрема "Визвольний Шлях", книжку "Нарис Історії ОУН", та організуванням інформативних доповідній і вечорів, присвячених питанням боротьби українського народу за державність.

Переводити в тому самому часі ювілейну збірку на визвольний Фонд ОУН, стараючись досягнути кожного українця чи українку і маючи зарезервованний час на розмови, інформації чи з'ясування, відповідно до потреби. Ця ювілейна збірка має дати таку кількість засобів, якої потрібно для оперативності на значно поширеному відтинку завдань.

Основна ціль відзначення 40-річчя ОУН -- це обізнання громадськості з дотеперішнім періодом визвольної боротьби, ідеологічно-політичними й програмовими заложеннями націоналістичного руху, ознайомлення громадськості з теперішнім станом в Україні й завданнями ОУН на майбутнє, щоби позискати його увагу і піддержку на майбутнє, а тим самим пригадати кожній українській людині її повинності супроти свого народу.

НАШИМ ДРУЗЬМ В КАНАДІ

Під сучасну пору наші Друзі в Канаді приготувляються до відзначення 20-річчя Ліги Визволення України і 20-річчя "Гомону України", часопису, що появляється від імені ЛВУ і є нашим єдиним тижневиком за океаном.

Маючи на увазі ці великі заслуги і цю важливу роль, що їх сповняють в Канаді Ліга Визволення України та її орган -- "Гомін України" як для нашої Організації, нашої визвольної боротьби, так і для української еміграції в Канаді й за океаном, ми включаємося у їхні відзначення цих ювілейних роковин і пересилаємо цим шляхом на їхні руки найсердечніші побажання в успіхах і здобутках в дальшій праці й зусиллях.

НАЙБЛИЖЧІ ЗАВДАННЯ ЗОВНІШНЬО-ПОЛІТИЧНОЇ РОБОТИ

Рік 1968 приніс для української справи поважні здобутки на форумі міжнародної публічної думки, зокрема в Англії. Вистарчить нагадати широку публікацію різними мовами "захальвної" літератури з України, особливо книжки В. Чорновола "Лихо з розуму", І. Дзюби -- "Інтернаціоналізм чи русифікація" та окремих звернень І.Кандиби, Л. Лукіяненка, В. Мороза, Ю. Пуховича, д-ра Гербового та інших. В тому є поважна заслуга нашого середовища, бо перші переклади цих матеріалів на чужі мови появилися переважно в наших чужомовних виданнях -- "АВН Кореспонденс" і "Юкрейнієн Ревю". При цьому варто згадати про публікацію інших книжок, які допомагають розкривати загартницьку політику Москви в Україні, а зокрема книжку І. Коляски -- "Освіта в сов"єтській Україні" на англійській мові і В. Штрауса -- "Все одно -- ми переможемо" німецькою мовою.

В минулому році наші зовнішньо-політичні акції в різних країнах відбулися голосним відгомном, бо ні преса, ні радіо, ані телевізія не могли їх промовчати. Протестні акції про арештування культурних діячів в Україні, чи у зв'язку з московською інвазією Чехо-Словаччини, винесли ім'я України та її роль у світовій політиці на сторінки газет і екрани телевізорів.

А найвищим пунктом у цих наших зусиллях була підготовка і відбуття конференцій АВН і ЕРС в Лондоні. Обидві конференції пройшли дуже успішно, даючи надію, що при солідній співпраці з боку нашого членства й загалу громадянства ми зможемо розбудовувати далі й закріплювати наші позиції на міжнародному форумі.

Зовнішні зв'язки

Завданням кожного світового українця, а тим більше члена ОУН, є поширювати і розбудовувати приязні взаємини з впливовими чужинськими особистостями, чи колами, які можуть допомогти нашій визвольній боротьбі. Завданням зовнішньо-політичних референтів є збирати ці зв'язки під свою контролю для того, щоб успішніше їх використувати для нашої справи. Особливо важливі є зв'язки з парламентарістами, про які треба кожноразно інформувати керівників у ТП. Інформувати потрібно і про інші контакти та особи, які виявляють охоту на співпрацю на базі Англо-Українського Товариства чи Британської Ліги Європейської Свободи. Зокрема, в 1969 році ми повинні збільшити й похвалити ці контакти й зв'язки, використовуючи для

цього ту пригожу ситуацію, яка заіснувала в зв'язку з подіями на Чехо-Словаччині.

Англо-Українське Товариство

Як відомо, мельниківське угруповання і частина прихильників УНР відколотися від АУТ, забравши зі собою декотрих англійців. Вони створили для себе "Англо-Українське Т-во ім. І. Мазепи", з рамені якого ведуть деяку діяльність. Причиною їх відходу стало те, що вони не хотіли поділитися з іншими їхньою давнішою ролю в АУТ, чого ці інші справедливо домогалися, маючи численну піддержку укр. громади в тій країні.

Наше становище до цього новотвору можна схарактеризувати корс-тко так: поки воно і його робота не шкодять українській справі, до-ти ми не противимося їхній діяльності. Наколи, одначе, покажеться, що їхня дія іде на шкоду нашій визвольній справі, тоді й наша по-става зміниться.

АУТ провадить нормально свою працю, але воно потребує в усіх місцях стараннішої уваги та піддержки як в площині організаційній так і в дієвій. Цю піддержку треба організувати між британцями і між українцями, уважно й активно кольпортерувати його орган - "Англо-Українські Вісті", організувати нових членів, прихильноу-вати в плати членських внесків і наближати та залучувати в його праці українську молодь і молодь британців.

Британська Ліга Європейської Свободи

В жовтні 1968 року в Англії створилася Британська Ліга Європе-йської Свободи. Головою Екзекутивного Комітету Ліги став п. Джон Грегам, секретарем п. Гай Колліс, скарбником п. Ф. Ньюбері, а за-ступником голови проф. В. Ізаян. В склад екзекутиви входять пре-дставники від українців /мгр. В. Микула/, балтійців, білорусів, хорватів і мадярів. Ця Рада поставала з метою організувати прихиль-ників визвольної боротьби поневолених Москвою народів. Вона є вже членом ЕРС і тісно співпрацює з АЕН.

Нашим обов'язком є дати належну піддержку цій Раді, гуртуючи коло неї і на її платформі британців, а про хід роботи на цьому відтинку інформувати Референта Зовнішньо-Політичних Справ в ТП.

Книжки і преса

Друковане слово продістається часто там, де живим словом важ-ко сягнути з причини віддалі, або недостаточного знання мови. Тому то наша увага до систематичного поширювання англосовної літератури не може ніколи слабнути. Ходить впершу чергу про систематичне по-ширювання періодиків - "Юкреїнієн Ревю", "АЕН Кореспонденс" і "Англо-Юкреїнієн Нюз", про поширення книжкових видань, брошур, летючок, відбиток, обіжників та інших інформативних видань, і вча-сно та солідно розраховуватися за продажну літературу.

При всій тій роботі пам'ятаймо, що наші завдання не кінчають-ся на одній маніфестації, телевізійній передачі чи газетній статті. Нашим завданням є переконати світ про слушність нашої справи, а тому наші видання мусять іти в широкі кола чужинців. Наше слово мусить лунати голосно і ясно, вказуючи вільному світові шляхи до визволення уирулених народів, і закликаючи його до активної дії на цьому відтинку.

-----;

Від Редакції: Це число "Бюлетеня ТП" коштує 1 шілінг і 6 пен-сів за примірник. Просимо розчислитися за всі задегності за по-передні числа.

oooooooooooooooooooo
oooooooooooooooooooo
oooooooooooooooooooo